

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ- TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

**Hodnocení nabídek na veřejné zakázky- analýza vybraných případů
v rámci města Uničov**

Evaluation of Public Procurement Tenders- Analasys of Selected Cases in the City Uničov

Student: Bc. Lukáš Doubrava

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.

Ostrava 2015

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Lukáš Doubrava**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T011 Ekonomika a právo v podnikání
Téma: **Hodnocení nabídek na veřejné zakázky - analýza vybraných případů v rámci města Uničov**
Evaluation of Public Procurement Tenders - Analysis of Selected Cases in the City Uničov

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Základní charakteristika veřejných zakázek a jejich právní úpravy
 3. Hodnocení nabídek
 4. Analýza vybraných případů města Uničov
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

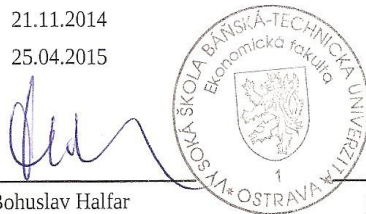
JURČÍK, Radek. *Veřejné zakázky a koncese*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-443-8.
OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-644-8.
RAUS, David. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-658-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 25.04.2015

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci vypracoval samostatně a uvedl jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě dne 24. dubna 2015.

.....

Bc. Lukáš Doubrava

OBSAH

1	Úvod	3
2	Základní charakteristika veřejných zakázek	5
2.1	Historie právní regulace zadávání veřejných zakázek	5
2.1.1	Úprava do roku 1989	5
2.1.2	Úprava po roce 1989	6
2.1.3	Zákonná regulace veřejných zakázek	6
2.2	Vymezení základních pojmů	8
2.2.1	Pojem veřejná zakázka	8
2.2.2	Zadavatel veřejné zakázky	8
2.2.3	Dodavatel veřejné zakázky	11
2.3	Základní zásady vycházející ze současné právní úpravy	12
2.3.1	Zásada konkurence a soutěžního prostředí	12
2.3.2	Zásada hospodárnosti	13
2.3.3	Zásada výběru nejvýhodnější nabídky	13
2.3.4	Zásada nediskriminace	13
2.3.5	Zásada zabránění korupci a nečestné soutěže	14
2.3.6	Zásada transparentnosti	14
2.3.7	Zásada důvěrnosti a mlčenlivosti	14
2.4	Druhy veřejných zakázek	15
2.4.1	Veřejná zakázka na dodávky	16
2.4.2	Veřejná zakázka na stavební práce	16
2.4.3	Veřejná zakázka na služby	16
2.4.4	Nadlimitní veřejná zakázka	17
2.4.5	Podlimitní veřejná zakázka	18
2.4.6	Veřejná zakázka malého rozsahu	18
2.5	Postup při zadávání veřejných zakázek	19
2.5.1	Druhy zadávacích řízení a jejich průběh	20
3	Hodnocení nabídek	23
3.1	Formální náležitosti učiněných nabídek	23
3.2	Kritéria pro hodnocení veřejné zakázky	24
3.2.1	Nejnižší nabídková cena	26
3.2.2	Ekonomická výhodnost nabídky	28
3.2.3	Kvantitativní kritéria vs. Kvalitativní kritéria	29
3.3	Stanovení vah jednotlivých dílčích hodnotících kritérií	32
3.3.1	Metoda alokace 100 bodů	34
3.3.2	Metoda párového porovnávání	35
3.4	Posuzování a hodnocení nabídek na veřejné zakázky	36
3.4.1	Otevírání obálek s nabídkami na veřejnou zakázku	37
3.4.2	Hodnotící komise	38
3.4.3	Posouzení nabídek	39

3.4.4	Hodnocení nabídek	40
3.4.5	Praktický postup hodnotící komise ve fázi hodnocení nabídek.....	42
3.5	Elektronizace hodnocení veřejných zakázek	46
3.6	Analýza nejčastějších chyb ve fázi hodnocení nabídek a návrhy prevence ...	49
4	Analýza vybraných případů v rámci města Uničov.....	53
4.1	Základní statistické údaje o hodnocených veřejných zakázkách.....	54
4.2	Důležité mezníky týkající se změn v hodnocení veřejných zakázek.....	57
4.2.1	Změny v preferenci hodnotících kritérií 2010/ 2011- elektronizace	58
4.2.2	Veřejné zakázky na realizaci cyklostezek 2010 a 2011	59
4.2.3	Veřejná zakázka na realizaci energetických opatření- Základní škola Pionýrů.....	61
4.2.4	Podstatné změny legislativy během roku 2012.....	63
4.2.5	Nejnižší nabídková cena vs. ekonomická výhodnost nabídky	64
5	Závěr	65
	Seznam použité literatury.....	67
	Seznam zkratk.....	72

1 Úvod

Veřejné zakázky jsou oblast, kde dochází k přelévání veřejných finančních prostředků od jejich zadavatelů k zájemcům o veřejnou zakázku, respektive dodavatelům. Jelikož jde právě o vynakládání veřejných finančních prostředků, jsou veřejné zakázky pod velkým drobnohledem a jsou neustále kontrolovány, zda veškeré úkony s nimi spojené jsou v rámci právem stanovených mezí. Hlavním důvodem je především šetrné hospodaření s veřejnými financemi, kdy zadavatelé musí tyto finance vynakládat s přihlédnutím k principům hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, což jsou tři základní principy zadávání veřejných zakázek. Základní úpravu představuje zákon č. 137/ 2006 Sb. o veřejných zakázkách. Tento zákon je pravidelně novelizován, jelikož oblast veřejných zakázek, stejně jako všechny ostatní oblasti, není stále dokonalá a objevují se nedostatky, které nahrávají nekalé hospodářské soutěži, a s tím spojenými veřejnými zakázkami.

Toto téma jsem si vybral především z důvodu, že v rámci mé bakalářské práce jsem zpracovával problematiku antimonopolní politiky ČR, kde hlavní roli hraje Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, do jehož kompetence spadá i dohled nad veřejnými zakázkami. Tahle oblast mi ze všech oblastí, které spadají pod kompetenci ÚOHS přišla nejzajímavější, proto jsem se rozhodl ji detailněji zpracovat právě ve své diplomové práci.

Jako téma jsem si vybral Hodnocení veřejných zakázek, které se mi líbilo z toho důvodu, že to je fáze, která je završením celého zadávacího řízení veřejné zakázky, na jejímž konci zadavatel zná nejlepší nabídku, tedy dojde k naplnění primárního cíle zadání veřejné zakázky.

Cílem práce je analyzování procesu hodnocení nabídek na veřejné zakázky s poukázáním na důležitost vhodného výběru hodnotících kritérií, které jsou základním předpokladem pro správné vyhodnocení veřejné zakázky, s poukázáním na nejčastější chyby, kterých se zadavatelé při hodnocení veřejných zakázek dopouští. Celá tato hlavní myšlenka práce bude doplněna o analyzování veřejných zakázek v rámci města Uničov, s bližším zaměřením na důležité mezníky, které ovlivnily způsob hodnocení veřejných zakázek v tomto městě.

Tato diplomová práce je celkově rozdělena do pěti kapitol, kdy první představuje úvod a poslední závěr. Druhá kapitola zahrnuje obecné seznámení s veřejnými zakázkami a základní charakteristikou, která je důležitá pro vytvoření si povědomí o oblasti veřejných zakázek. Hlavní myšlenky budou obsaženy ve třetí a čtvrté kapitole. Třetí kapitola zahrnuje celkově fázi hodnocení veřejných zakázek, jednotlivé kroky, které samotnému hodnocení předchází, především právě zaměření na hodnotící kritéria. Ke konci kapitoly bude nastíněn praktický postup hodnocení fiktivní veřejné zakázky a zároveň dojde ke zhodnocení nejčastějších chyb vyskytujících se ve fázi hodnocení nabídek. Poslední, čtvrtá kapitola bude zaměřena na veřejné zakázky v rámci města Uničova, především opět na samotné hodnocení, kde na vybraných příkladech budu prezentovat důležité mezníky, které ovlivnili významným způsobem proces hodnocení veřejných zakázek v Uničově.

Při tvorbě této práce jsem vycházel obzvláště z odborné literatury, elektronických dokumentů dostupných na internetu a z platné legislativy. V práci byly použity metody analýzy, dedukce a srovnávací studie, kdy celou práci provázelo srovnávání dvou základních hodnotících kritérií, která jsou podstatou hodnocení veřejných zakázek.

2 Základní charakteristika veřejných zakázek

V první kapitole této práce budou přiblíženy základní informace, které je potřeba znát v souvislosti s veřejnými zakázkami a budou nás provázet celou prací. Je tedy důležité si základní charakteristiku veřejných zakázek popsat již na začátku, aby v následujících krocích bylo vše jasné. Tato práce je zaměřena na hodnocení veřejných zakázek, nicméně nějaký úvod do problematiky veřejných zakázek není na škodu. Zároveň v této kapitole bude blíže popsána právní úprava institutu veřejných zakázek, která prochází neustálými změnami, na které musejí nejen zadavatelé ale i všichni účastníci reagovat. Právní úprava je základním předpokladem pro dodržování všech pravidel a principů v rámci veřejných zakázek.

2.1 Historie právní regulace zadávání veřejných zakázek

Historie právní regulace zadávání veřejných zakázek sahá až do roku 1535, kdy byl ve Francii vydán francouzský stavební řád. Dalším důležitým rokem byl rok 1909, kdy bylo vydáno nařízení o zadávání státních dodávek a prací v Rakousku. Můžeme tedy bezesporu říci, že právní úprava veřejných zakázek má dlouhou tradici.

2.1.1 Úprava do roku 1989

Za dob tzv. první republiky byly veřejné zakázky upravovány nařízením vlády Československé č. 667/1920 Sb., o zadávání státních dodávek a prací (Zadávací řád). Veřejné zakázky byly zadávány především úřady státní správy a dalšími ústavy, podniky či fondy. Zadávací proces měl především zajistit účelné a efektivní hospodaření se státním prostředky, vyloučení korupce a nekvalitního provedení zakázek. Zadávací řád byl rozdělen do tří částí. První část představovala soupis veřejných zakázek, tedy ty, které nespádaly do působnosti zadávacího řádu. Ve druhé části byly popsány postupy zadávání veřejných zakázek a třetí část upravovala pravidla pro veřejnou soutěž, která byla vždy náležitě vyhlášena v Úředním listu Československé republiky v Praze.

Za dob socialismu nebyla právní úprava zadávání veřejných zakázek nutná, jelikož vlastně vůbec neexistovalo tržní hospodářství. Veřejné zakázky byly na základě centrálně řízeného hospodářství přidělovány státním podnikům, které byly na trhu monopoly.

2.1.2 Úprava po roce 1989

Zlomovým rokem byl rok 1989, kdy došlo ke změně politického systému a zároveň došlo k přechodu na ekonomiku tržní. Bylo důležité si uvědomit, že veřejné zakázky a jejich zadávání nevede jenom k úspoře státních finančních prostředků, ale zároveň důležitou funkcí je efektivní fungování hospodářské soutěže. Proto bylo nutné nejen tuhle oblast upravit. Prvním krokem bylo vydání Zadávacího řádu staveb z října roku 1990. Skládal se z 6 částí. Zadávací řád byl ještě během dvou let několikrát upraven, na základě usnesení vlády ČR ze dne 24. 6. 1992 byla dokonce rozšířena povinnost veřejné soutěže pro celou oblast předmětů zakázek, i přesto však bylo jasné, že z důvodu obrovského nárůstu veřejných zakázek bude potřeba právní úprava.¹

2.1.3 Zákonná regulace veřejných zakázek

Prvním právním předpisem, který se v České republice po roce 1989 objevil, byl zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Tento zákon vychází z fungujícího systému nařízení vlády republiky Československé č. 667/1920 Sb., o zadávání státních dodávek a prací z období první republiky.² Jelikož jsme se přijetím Evropské dohody (1. 2. 1995) zavázali zadávat veřejné zakázky na principech nediskriminace a vzájemnosti, je na místě říci, že prvotním impulzem, pro přijetí právní úpravy veřejných zakázek je právě snaha zapojení se do EU. Zákon vyhotovilo Ministerstvo hospodářství, které je předchůdcem Ministerstva pro místní rozvoj. Již v době vzniku tohoto zákona existoval Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, který vystupuje jako orgán odpovědný za dohled nad zadáváním veřejných zakázek.³

Nástupcem výše zmíněného zákona, který byl třináctkrát novelizován, se stal zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Hlavním důvodem, proč byl tento zákon přijat, byla nutnost harmonizace české právní úpravy zadávání veřejných zakázek s právem ES. Tento zákon byl přijat 1. 5. 2004, což je totožné datum, jako datum přistoupení České republiky do Evropské unie. Pokud by nedošlo k uvedené harmonizaci právních úprav, nebylo by možné přijímat finanční prostředky z fondů EU v plném rozsahu. Mezi hlavní odlišnosti oproti předchozí právní úpravě patří především rozdělení veřejných zakázek na

¹JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek v praxi*. Praha: C.H.Beck, 2002, 207 s. ISBN 807179- 743-X.

²DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

³JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek v praxi*. Praha: C.H.Beck, 2002, 207 s. ISBN 807179- 743-X.

zakázky na dodávky, služby a stavební práce. U každého typu veřejných zakázek bude probíhat zadávací řízení odlišným způsobem, což je rozdíl oproti předchozí právní úpravě. Zákon je členěn do 10 částí, z nichž každá je specifická a upravuje určitou oblast jinak komplexního procesu zadávání veřejných zakázek. Stejně jako u jiných zákonných změn, i z tohoto zákona vyplývá přísný zákaz retroaktivity. Zákaz retroaktivity spočívá především v tom, že veškeré započaté zadání veřejných zakázek před 1. 5. 2004 budou dokončena dle dosavadních předpisů.⁴

Současná právní úprava zadávání veřejných zakázek je obsažena v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Zákon vychází výše zmíněného zákona z roku 2004. Hlavním důvodem pro přijetí nového zákona po tak krátké době je především přenos směrnic EU do právního řádu České republiky. Obsahem těchto směrnic byly především tzv. nadlimitní veřejné zakázky, tedy veřejné zakázky, jejichž předpokládaná hodnota bez daně dosáhne na limity stanovené v rámci právních předpisů Evropského společenství. Naopak podlimitní veřejné zakázky, které daných limitů nedosahují, jejich zadávání zůstává v kompetenci každého členského státu. Cílem směrnic bylo zdokonalení zadávání veřejných zakázek, zefektivnění procesu samotného a úspory. Je důležité si uvědomit, že při zadávání veřejných zakázek musíme zohlednit zásady vyplývající ze zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách ale zároveň mít na paměti tři základní principy, tzv. 3E (economy, effectiveness, efficiency):

- **princip hospodárnosti**- snaha o vynaložení co nejmenších veřejných prostředků, avšak při splnění odpovídající kvality,
- **princip efektivnosti**- takové vynaložení finančních prostředků, kterým dosáhneme nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu ve srovnání s objemem prostředků vynaložených,
- **princip účelnosti**- takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů.

Zákon nabyl účinnosti 1. 7. 2006 a během své existence byl již více než patnáctkrát novelizován. Novelizace probíhají poměrně v hojné míře, každodenní práce s veřejnými zakázkami ukazuje nové slabé stránky právní úpravy, proto je velice důležité tyto slabá místa minimalizovat, k čemu právě slouží dané novely. Novely z velké části slouží především k nastolení rovných pravidla veřejné soutěže, zajištění dostatečné

⁴ KRENK, Michal. *Zadávací řízení veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

transparentnosti při práci s veřejnými prostředky. Při samotném zadávání veřejných zakázek je kromě zákona nutné přihlížet i k prováděcím právním předpisům k tomuto zákonu.⁵

2.2 Vymezení základních pojmů

V této podkapitole bych rád přiblížil základní pojmy, se kterými se budeme setkávat během celé diplomové práce, proto si myslím, že je důležité si na začátku něco málo říci o tom, co jsou veřejné zakázky, kdo je zadavatelem veřejných zakázek nebo kdo je zájemcem o veřejnou zakázku.

2.2.1 Pojem veřejná zakázka

Na problematiku veřejných zakázek můžeme nahlížet ze dvou základních pohledů. Z ekonomického pohledu, na základě kterého veřejnou zakázkou rozumíme účelnou alokaci veřejných prostředků, kterou zadavatel dělá především za účelem dosažení ekonomicko- sociálního cíle. Tato alokace byla realizována na základě veřejné soutěže. Tyto veřejné prostředky musí být využity hlavně ekonomicky vhodně, tedy racionálně, s přihlédnutím k očekávaným budoucím užitkům, které budou vyplývat z předmětu dané veřejné zakázky.⁶ Právní interpretace veřejné zakázky definuje tento pojem jako zakázku prováděnou na základě písemné smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli. Předmět veřejné zakázky se odvíjí od druhu dané veřejné zakázky. Předmětem tedy může být úplatné poskytnutí dodávek nebo služeb nebo může být předmětem také úplatné poskytnutí stavebních prací. Jak již vyplývá z předchozí věty hlavním rysem veřejné zakázky je tedy její úplatnost.⁷

2.2.2 Zadavatel veřejné zakázky

Jedná se o subjekt, který ve veřejném zájmu využívá veřejných finančních prostředků za účelem uspokojení veřejných potřeb. Zadavatel musí při nákupu zboží, služeb, stavebních prací postupovat dle zákona. Jelikož důležitým subjektem veřejných

⁵DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

⁶OCHRANA, František. *Veřejné zakázky*. Praha: Ekopress, 2004, 173 s. ISBN 80-86119-79-3.

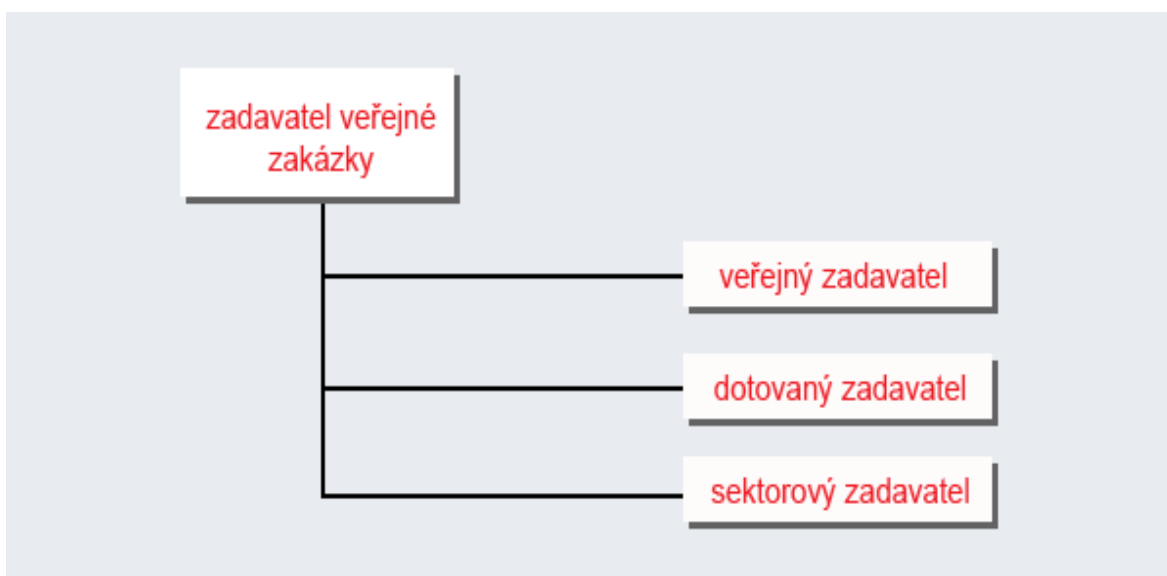
⁷DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

zakázek je veřejnost sama, vystupuje zadavatel jako zástupce veřejnosti. Při postupu dle zákona musí zadavatel plnit základní zásady:

- zásada transparentnosti,
- zásada rovného zacházení,
- zásada zákazu diskriminace.

V zákoně se setkáme se třemi základními druhy zadavatelů. A to veřejný zadavatel, dotovaný zadavatel a sektorový zadavatel. Zadavatele veřejné zakázky může být osoba fyzická, ale i osoba právnická. V případě společného postupu zadávání veřejné zakázky více zadavateli vystupují na základě písemné dohody jako jeden zadavatel.⁸

Obr. 2.1 Schéma zadavatelů veřejných zakázek

Zdroj: CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/verejne-zakazky-opu/1000818/46143/>

Veřejný zadavatel je základní typ zadavatele veřejných zakázek a zároveň nejčastěji se vyskytují zadavatel. Veřejným zadavatele, jak vyplívá z níže uvedených informací, nemůže nikdy být osoba fyzická. Veřejný zadavatel je dále rozdělen na čtyři základní druhy veřejných zadavatelů:

⁸CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b2>

- **Česká republika-** vystupuje v rámci svých organizačních složek, mezi které patří například ministerstva, soudy, státní zastupitelství, NKÚ, Úřad vlády, Kancelář veřejného ochránce práv atd.
- **Státní příspěvková organizace-** tyto organizace jsou zřizovány organizačními složkami státu a mezi příspěvkové organizace patří například Česká agentura na podporu podnikání a investic CzechInvest nebo Český meteorologický institut.
- **Územně samosprávné celky a jimi zřizované příspěvkové organizace-** tyto samosprávné celky mají na rozdíl od organizačních složek státu vlastní právní subjektivitu.
- **Jiná právnická osoba-** právnická osoba je veřejným zadavatelem, pokud tato PO byla založena za účelem uspokojování veřejného zájmu, které ovšem nemá obchodní nebo průmyslovou povahu. Další možností, kdy veřejným zadavatelem se stává jiná PO osoba je, že tato PO je financována, ovládána státem nebo jiným veřejným zadavatelem, nebo více než polovina členů jejího statutárního orgánu je volena státem nebo jiným veřejným zadavatelem.

Pod pojmem dotovaný zadavatel si můžeme představit fyzickou nebo právnickou osobu, která zadává veřejnou zakázku, která je minimálně z 50% hrazena z finančních prostředků z veřejných zdrojů. Pokud nebude dosaženo zmiňovaných 50%, ale hodnota poskytnutých finančních prostředků na veřejnou zakázku bude přesahovat 200 000 000 Kč, také se bude jednat o dotovaného zadavatele. A navíc se bude jednat o nadlimitní veřejnou zakázku. Dotovaný zadavatel bude při zadávání veřejné zakázky postupovat stejně jako zadavatel veřejný.⁹

Pod pojmem sektorový zadavatel rozumíme osobu, která vykonává jednu z relevantních činností, mezi které patří:

- činnosti v oblasti teplárenství, plynárenství, elektroenergetiky, vodárenství,
- činnosti související s poskytováním či provozováním dopravních sítí,

⁹§2 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

- činnosti související s poskytováním vyhrazených poštovních služeb a jiných poštovních služeb,
- činnosti prováděné při využívání geograficky vymezeného území,
- další relevantní činnosti uvedené v § 4 zákona o veřejných zakázkách.¹⁰

V souvislosti s rozdělováním zadavatelů je nutné zmínit i pojem centrální zadavatel. Institut centralizovaného zadávání je v oblasti veřejných zakázek poměrně novou věcí. Prostřednictvím centrálního zadavatele mohou zadavatelé pořizovat zboží, služby či stavební práce, aniž by sami museli podstupovat výběrové řízení. To vše za ně vykonává již zmíněný centrální zadavatel. Centrální zadavatel uzavře s veřejným zadavatelem smlouvu, ve které jsou dohodnuty veškeré podmínky související s centrálním zadáváním. Máme dva základní typy centralizovaného zadávání. V prvním případě centrální zadavatele pořizuje v zadávacím řízení dodávky či služby, které dále prodá bez zvýšení ceny zadavatelům. V tomto případě se však nemůže jednat o zakázky na stavební práce. V druhém případě centrální zadavatele podstupuje na základě zmocnění zadávací řízení za zadavatele samotného. Výhodou centralizovaného zadávání je, že zadavatelé sami nemusejí postupovat zadávací řízení a zároveň veškerou odpovědnost za zadávací řízení přebírá centrální zadavatel. Od září roku 2010 může centrální zadavatele v zadávacím řízení pořizovat dodávky, služby nebo stavební práce i pro sebe, což nebylo do té doby možné. Pokud tak chtěl činit, musel centrální zadavatel vyhlašovat samotné výběrové řízení.¹¹

2.2.3 Dodavatel veřejné zakázky

Dodavatel je fyzická nebo právnická osoba, která dodává zboží, poskytuje služby nebo provádí stavební práce. Zároveň musí mít sídlo, místo trvalého pobytu nebo místo podnikání na území České republiky. Může to být i zahraniční dodavatel. Dodavatelé mohou být uchazeči nebo zájemci, to záleží na jednotlivých krocích, které vykonali během zadávacího řízení. Uchazečem je tedy dodavatel, který v rámci zadávacího řízení řádně podal nabídku. Oproti tomu zájemce je dodavatel, který podal ve stanovené době žádost o účast v užším řízení, jednacím řízení s uveřejněním nebo v soutěžním dialogu. Zároveň zájemcem je i dodavatel, který byl vyzván k činnosti:

¹⁰DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

¹¹ CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b2>

- v jednacím řízení bez uveřejnění,
- k podání předběžné nabídky,
- k podání nabídky v rámci zjednodušeného podlimitního řízení,
- k podání nabídky v řízení na základě rámcové smlouvy,
- k potvrzení zájmu o účast ve výběrovém řízení.¹²

Jelikož se každý zájemce chová tržně, snaží se, aby jeho nabídka bylo, co nejvíce atraktivní. Je tedy na místě poznamenat, že jednotlivý zájemci o veřejnou zakázku jsou si navzájem konkurencí, což je jenom dobře pro zadavatele a celkově ku prospěchu veřejného zájmu.

2.3 Základní zásady vycházející ze současné právní úpravy

Smyslem současné právní úpravy stejně jako těch předchozích je především šetrné a hospodárné zacházení s veřejnými prostředky, tedy prostředky daňových poplatníků a dosažení maximálních úspor veřejných prostředků. Zadavatelé veřejných zakázek proto musí aplikovat zákon tak, aby vynakládání veřejných prostředků proběhlo především efektivně, ekonomicky, transparentně a nediskriminačně. Celá právní úprava se promítá do níže uvedených zásad, na kterých je znění zákona o veřejných zakázkách vlastně postaveno. Význam jednotlivých zásad je především při aplikaci jednotlivých zadávacích řízení, ale také jsou tyto zásady využívány v případě výkladu sporných ustanovení zákona.

2.3.1 Zásada konkurence a soutěžního prostředí

Hlavním důvodem vytvoření této zásady je zajištění, co největšího počtu dodavatelů, kteří se zúčastní zadávacího řízení a navzájem si konkurují svými nabídkami. Tato zásada je naplněna tím, že za základní zadávací řízení se považuje otevřené řízení nebo užší řízení. Zadávací řízení ve formě jednacích řízení s uveřejněním nebo jednacích řízení bez uveřejnění je možné využít jenom v zákonem stanovených případech. Zároveň musí být všem dodavatelům bez výjimky zpřístupněny veškeré údaje a informace prostřednictvím příslušných registrů, přičemž nedodržení této povinnosti je sankcionováno poměrně vysokými pokutami.¹³

¹² DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

¹³KRENK, Michal. *Zadávací veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

2.3.2 Zásada hospodárnosti

Tato zásada spočívá především v povinnosti zadavatele, aby umožnil dodavatelům volnou soutěž, která příznivým způsobem působí na kvalitu předmětu plnění a zároveň na nabídkovou cenu. Takto nevyloučený a umožnění konkurenční boj povede k situaci, kdy se mezi sebou jednotliví dodavatelé budou předhánět, kdo nabídne více kvality, za méně peněz, což je hlavním smyslem vynakládání s veřejnými prostředky. Stejně jako u první zásady, omezení či vyloučení soutěže ze strany zadavatele je sankcionováno až 5% z celkové ceny zakázky.

2.3.3 Zásada výběru nejvýhodnější nabídky

Hodnocení a výběr nejvhodnější nabídky může probíhat buď na základě nejnižší nabídkové ceny, nebo podle ekonomické výhodnosti nabídky. Tyto kritéria výběru jsou jasně stanoveny v zadávacích podmínkách. V nynější právní úpravě není již možné zvýhodňovat nabídky tuzemských dodavatelů před nabídkami zahraničních dodavatelů, jak tomu bylo umožněno v dřívějších právních úpravách. Je tedy povinností zadavatele přidělit veřejnou zakázku uchazeči, jehož nabídka byla dle stanovených kritérií cenově nejvýhodnější nebo ekonomicky nejvýhodnější.¹⁴

2.3.4 Zásada nediskriminace

Jak vyplývá z názvu této zásady, je jasné, že spočívá v rovném zacházení se všemi zájemci o veřejnou zakázku. Cenové zvýhodnění dodavatelů je dle současné právní úpravy možné jenom v případě, že se jedná o podlimitní veřejnou zakázku zadávanou v otevřeném nebo užším řízení, pokud dodavatel jasně prokáže, že zaměstnává stanovený počet osob se zdravotním postižením. Avšak určitý způsob nepřímé diskriminace v nynější právní úpravě zůstal zakotven. Spočívá v tom, že z důvodu rozdílného uveřejňování údajů o veřejných zakázkách, speciálně u uveřejňování podlimitních veřejných zakázek, nemá zahraniční subjekt, pokud není v České republice činný, téměř žádnou možnost se o této podlimitní veřejné zakázce dozvědět.¹⁵

¹⁴§78 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

¹⁵ KRENK, Michal. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

2.3.5 Zásada zabránění korupci a nečestné soutěže

Tato zásadě je v zákoně naplněna především ustanovením, že posuzování a hodnocení nabídek má na starosti hodnotící komise, která musí být až na jednacím řízení s uveřejněním složena z členů s určitou odbornou způsobilostí, což by mělo být zárukou kvalitního a čestného posouzení nabídek. Dále je umožněna přítomnost uchazečů u otevírání obálek, možnost nahlédnout do zpráv o hodnocení nabídek a pořizovat si výpisy či opisy těchto zpráv. Další naplnění této zásady spočívá v možnosti poměrně velkého okruhu osob, které mohou podávat námitky na zadávací řízení zadavateli.

2.3.6 Zásada transparentnosti

Zásada transparentnosti je v zákoně zajišťována povinností zadavatele zveřejňovat veškeré údaje a informace o veřejných zakázkách, což je zárukou, že se informace dostanou ke všem dodavatelům ve stejném množství. Množství a způsob uveřejňování údajů a informací se liší dle typu zadávacího řízení. Tato povinnost se týká nejenom zadávacího řízení, ale i samotného záměru vypsát veřejnou zakázku. Toto oznámení musí proběhnout v určitém časovém horizontu před zadáním veřejné zakázky. Stejně jako u ostatních zásad i v případě této dohledem nad dodržováním zákona je pověřen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.¹⁶

2.3.7 Zásada důvěrnosti a mlčenlivosti

Během předkládání nabídek ze strany dodavatelů jsou jimi často sdělovány informace, které jsou důvěrné a důvěrnými by měli i zůstat. Obsah jednotlivých nabídek v sobě často nese obchodní tajemství či know-how, proto je důležité zabránit zneužití těchto informací. Zadavatel je dále povinen po dodavatelích požadovat pouze takové informace, které bezprostředně souvisí s prokázáním požadované kvalifikace dodavatele a informací, které souvisí přímo s předmětem veřejné zakázky. Zároveň i veškeré osoby, které se dostanou do styku s nabídkami, především hodnotící komise, musí zachovat mlčenlivost o věcech, o kterých se v rámci výkonu své funkce dozvěděli.¹⁷

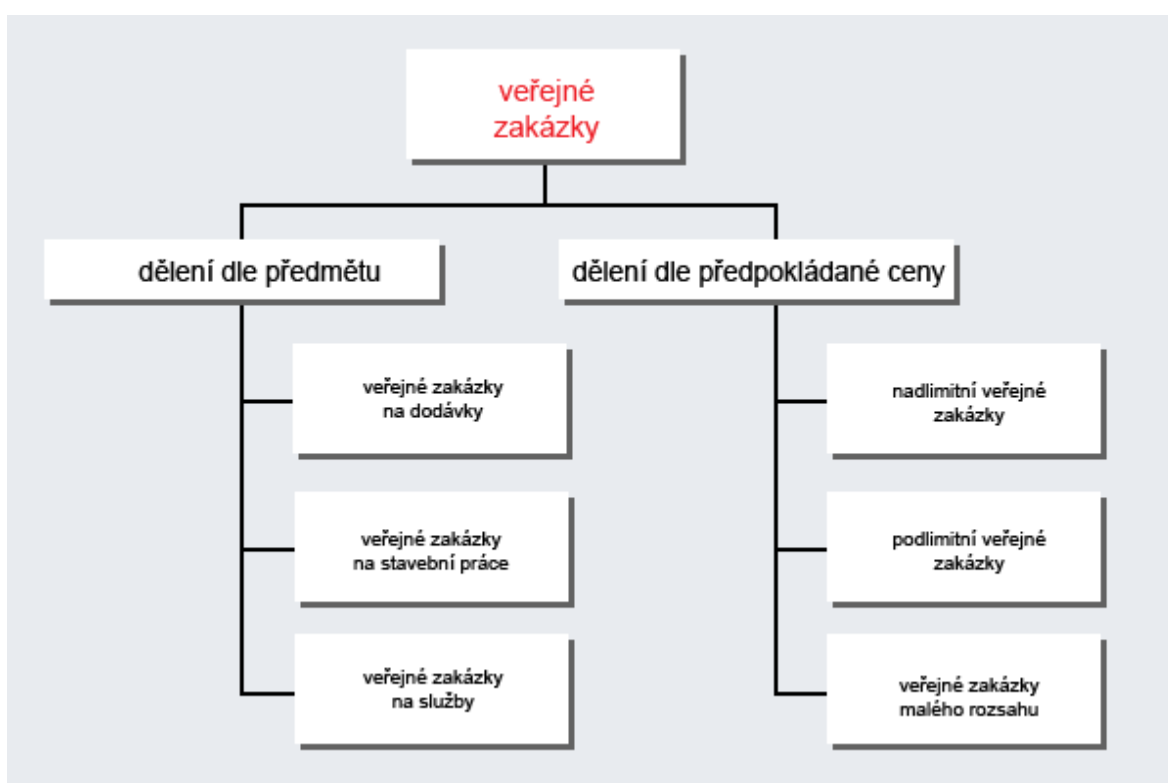
¹⁶zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbirka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

¹⁷ RAUS, David. *Zadávaní veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-658-5

2.4 Druhy veřejných zakázek

Rozdělení veřejných zakázek spočívá v rozčlenění na dva základní druhy, s tím, že každá skupina má další tři typy veřejných zakázek. Základem je rozdělení veřejných zakázek podle předmětu plnění a podle předpokládané ceny veřejné zakázky. V rámci dělení podle předmětu plnění máme VZ na dodávky, služby nebo stavební práce. V případě dělení dle předpokládané ceny máme VZ nadlimitní, podlimitní a veřejné zakázky malého rozsahu. Výši předpokládané ceny vlastně odpovídá množství placených veřejných prostředků zadavatelem vybranému uchazeči či zájemci. V této podkapitole si jednotlivé druhy veřejných zakázek přiblížíme. Zmiňované rozdělení můžeme vidět níže na obrázku.¹⁸

Obr. 2.2 Schéma dělení veřejných zakázek

Zdroj: CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/verejne-zakazky-opu/1000818/46143/>

¹⁸CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html>

2.4.1 Veřejná zakázka na dodávky

Pod pojmem veřejná zakázka na dodávky rozumíme veřejnou zakázku, jejímž předmětem je pořízení věcí movitých i nemovitých. Toto pořízení může nastat koupí, koupí na splátky, nájmem, nájmem s následnou koupí nebo také leasingem. Předmětem takové veřejné zakázky mohou být, jak již bylo zmíněno věci movité i nemovité, ale zároveň i ovladatelná přírodní síla, tedy v tomto případě energie. Předmětem může být také dodání s montáží nebo uvedení do provozu, pokud však taková montáž či uvedení do provozu není dražší než cena vlastního dodávaného zboží. Toto poskytnutí služby však nesmí být prvotním účelem veřejné zakázky, musí být nezbytné ke splnění veřejné zakázky na dodávky. Rozsah poskytované doplňkové služby nesmí však spočívat ve zhotovení stavby.

2.4.2 Veřejná zakázka na stavební práce

Veřejnou zakázkou na stavební práce je taková zakázka, jejímž předmětem je provedení stavebních prací, mezi které patří především zhotovení nové stavby, stavební úpravy již dokončené stavby, udržovací práce na zhotovené stavbě, odstranění již existující stavby nebo jakékoliv související montážní práce. Zároveň za veřejnou zakázku na stavby můžeme považovat i související činnosti s provedení stavby, jako je projektová či inženýrská činnost, nesmí však být zadávána samostatně. V případě zhotovení stavby, se kterou může opět souviset i projektová či inženýrská činnost, takto vzniklá stavba jako celek musí plnit samostatnou ekonomickou a technickou funkci. Stejně jako u veřejných zakázek na dodávky nebo služby, za veřejnou zakázku na stavební práce se považují i dodávky či služby, bez kterých by zakázka na stavební práce nemohla být dokončena. Do tohoto typu veřejných zakázek patří také veřejné zakázky na stavební práce, které zadavateli poskytuje jiná osoba za pomoci zprostředkovatelských či podobných služeb.

2.4.3 Veřejná zakázka na služby

V případě definování pojmu veřejná zakázka na služby je situace poněkud těžší, z důvodu nedostatku pozitivních definic pojmu služba v českém právním řádu. Proto za veřejnou zakázku na služby považujeme zakázku, která není veřejnou zakázkou na dodávky ani na stavební práce. Zákonem je zároveň stanoveno, že veřejnou zakázkou na služby je i poskytnutí dodávky, pokud předpokládaná cena poskytované služby s dodávkou

související je vyšší než cena poskytované dodávky. Veřejnou zakázkou na služby je dále i provedení stavebních prací, které nejsou prvotním účelem veřejné zakázky, ale takové provedení stavebních prací je nezbytné pro splnění a dokončení veřejné zakázky na služby. Jednotlivé služby a jejich dělení je v zákoně o veřejných zakázkách uvedeno v přílohách č. 1 a č. 2.¹⁹

2.4.4 Nadlimitní veřejná zakázka

Nadlimitní veřejná zakázka je zakázka, u níž předpokládaná cena předmětu této veřejné zakázky bude rovna nebo vyšší hodnotě stanoveného limitu. Jednoduše řečeno půjde o zakázky, jejichž hodnota bude vyšší než stanovený limit. Tyto limity byly do českého právního systému zavedeny na základě zaváděcích směrnic EU při harmonizaci. Tyto limity si pro naše potřeby uvedeme v eurech, jelikož v Kč se tyto limity mění každé dva roky z důvodu změny kurzu eura. Tyto limitní hodnoty jsou stanoveny rozdílně pro jednotlivé druhy veřejných zakázek. Pro veřejné zakázky na dodávky nebo služby jsou limity stanoveny podle druhu zadavatele veřejné zakázky. Pro zakázky na stavební práce je stanoven jeden limit bez ohledu na to, kdo je zadavatelem této veřejné zakázky.²⁰

Veřejná zakázka na stavební práce je nadlimitní, jestliže její hodnota převyšuje finanční limit 5 000 000 eur, bez rozdílu zadavatele. Finanční limity pro veřejné zakázky na dodávky nebo služby jsou následující:

- více než 130 000 eur, pokud zadavatelem je Česká republika nebo státní příspěvková organizace,
- více než 200 000 eur, pokud je zadavatelem této veřejné zakázky územně samosprávný celek, jeho příspěvková organizace, PO zřízená za účelem uspokojování veřejného zájmu, či PO převážně financována státem,
- více než 400 000 eur, pro sektorového zadavatele,
- více než 600 000 eur, pro zadavatele v oblasti telekomunikací.²¹

¹⁹§7-9 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

²⁰CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b3>

²¹ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

2.4.5 Podlimitní veřejná zakázka

Analogicky můžeme říci, že podlimitní veřejné zakázky jsou takové zakázky, které jsou pod hranicí určitých limitních hodnot, které zároveň tvoří minimální hodnoty pro prohlášení veřejné zakázky za nadlimitní. Pokud se hodnota veřejné zakázky nachází v zákonem stanoveném rozmezí, pak mluvíme o podlimitní veřejné zakázce. Stejně jako u nadlimitních veřejných zakázek rozmezí limitních hodnot je rozdílné pro daný typ veřejné zakázky, avšak u veřejných zakázek na stavební práce opět nerozlišujeme, kdo je zadavatelem této zakázky. U veřejných zakázek na dodávky nebo služby jsou limitní hodnoty opět rozdílné podle zadavatele.

Veřejná zakázka na stavební práce je podlimitní v případě, že předpokládaná cena této zakázky je v rozmezí od 6 000 000 Kč bez DPH až 5 000 000 eur, bez ohledu na osobu zadavatele. V případě veřejných zakázek na dodávky nebo služby, abychom hovořili o podlimitní veřejné zakázce, se hodnota musí pohybovat od 2 000 000 Kč bez DPH až:

- 130 000 eur včetně, v případě, že zadavatelem této veřejné zakázky je Česká republika nebo státní příspěvková organizace,
- 200 000 eur včetně, pokud je zadavatelem této veřejné zakázky územně samosprávný celek, jeho příspěvková organizace, PO zřízená za účelem uspokojování veřejného zájmu, či PO převážně financována státem.²²

2.4.6 Veřejná zakázka malého rozsahu

Na základě dvou posledních kapitol je téměř jasné, co se skrývá pod pojmem veřejná zakázka malého rozsahu. Opět se limity budou lišit pro zakázky na dodávky nebo služby a veřejné zakázky na stavební práce. Veřejnou zakázkou malého rozsahu je tedy taková zakázka, jejíž předpokládaná cena nebude vyšší než 2 000 000 Kč bez DPH u veřejných zakázek na dodávky nebo veřejných zakázek na služby. Veřejnou zakázku na stavební práce můžeme prohlásit za veřejnou zakázku malého rozsahu, jestliže její hodnota nebude převyšovat hranici 6 000 000 Kč bez DPH. Jednou z odlišností oproti ostatním veřejným zakázkám je, že zadavatel nemusí veřejnou zakázku malého rozsahu zadávat podle zákona o veřejných zakázkách. Tím mu odpadá poměrně hodně starostí a dostává určitou volnost, nicméně nic to nemění na tom, že zadavatel musí i v tomto případě

²² RAUS, David. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-658-5.

postupovat podle zásad, které vychází ze zákonné úpravy, a to především zásady rovného zacházení, transparentnosti a nediskriminace.²³

2.5 Postup při zadávání veřejných zakázek

V této podkapitole se seznáme s jednotlivými fázemi zadávacího řízení veřejných zakázek, které je spíše veřejností známo pod názvem výběrové řízení. V podstatě se jedná o řízení, které spočívá ve výběru nejvhodnější nabídky. Je to formalizovaný postup, na základě kterého zadavatel veřejné zakázky vybere jejího dodavatele. Aby bylo zadávací řízení považováno za platné, musí být zahájeno pouze způsoby uvedenými v zákoně.²⁴

Prvním krokem při zadávání veřejné zakázky je ze strany zadavatele analýza rámcových podmínek. Zde zadavatele hledá odpovědi na tři základní otázky:

- Kde se nyní nacházíme?
- Kam se chceme dostat?
- Jakým způsobem se tam dostaneme?

Pro účely dokončení analýzy rámcových podmínek si zadavatel vytváří rozvahu o veřejné zakázce, což představuje analytický dokument, který je konečným výstupem této analýzy rámcových podmínek. V takto vytvořené analýze získává zadavatel odpovědi například na tyto otázky:

- Jaké jsou dostupné zdroje k možnému řešení formou veřejné zakázky?
- Jaký je rozpočet?
- Jaké jsou předběžné kalkulace s přihlédnutím ke zvažovaným variantám?
- Jaké jsou předpokládané dopady a důsledky navrhovaného řešení?
- Jaké jsou předpokládané termíny řešení?

Pro získání důležitých informací pro potřeby rozvahy je nejvhodnější použít některou z metod skupinového řešení problému, jako je například metoda brainstormingu.

²³CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b3>

²⁴CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b4>

Tento postup je žádoucí, především v případě velkých a rozsáhlých veřejných zakázek, k zabránění jejich následného zpochybnění.²⁵

2.5.1 Druhy zadávacích řízení a jejich průběh

Při volbě druhu zadávacího řízení je zadavatel ovlivněn řadou faktorů. Mezi ně patří především výše zmíněné rámcové podmínky, předmět veřejné zakázky, ale volbu ovlivňuje i předpokládaná výše veřejné zakázky. Důležitou roli zde hrají i právní a ekonomické hledisko. Při výběru druhu zadání veřejné zakázky je dále důležité zhodnotit, zda se jedná o veřejnou zakázku nadlimitní nebo podlimitní. Nadlimitní veřejnou zakázkou je taková, jejíž předpokládaná hodnota dosáhne nebo dokonce přesáhne zákonem stanovené limity. Oproti tomu podlimitní veřejná zakázka je taková, která je hodnotou právě pod těmito limity. Dále musí zadavatel rozlišovat, do jaké skupiny zadavatelů spadá, jestli se jedná o zadavatele veřejného, dotovaného či sektorového.²⁶ Zákonem jsou stanoveny tyto základní druhy zadávacího řízení:

- otevřené zadávací řízení,
- užší zadávací řízení,
- jednací řízení s uveřejněním,
- jednací řízení bez uveřejnění,
- soutěžní dialog,
- zjednodušené podlimitní řízení.²⁷

Otevřené zadávací řízení je nejjednodušším způsobem, jak může zadavatel zadat veřejnou zakázku. Zadavatel vyzívá neomezený počet uchazečů o veřejnou zakázku, aby podali své nabídky. Podstatou tohoto zadávacího řízení je možnost, že řízení se může zúčastnit jakákoliv osoba, která má zájem nabídku podat.

V užším zadávacím řízení vyzívá zadavatele neomezený počet dodavatelů, aby podali žádost o účast v užším řízení. Jenomže na rozdíl od otevřeného řízení, je toto řízení omezené. Nabídku mohou podat pouze osoby, které byly zadavatelem vyzvány k podání nabídky na základě určitých kritérií a požadavků, které se stanovil zadavatel. Počet

²⁵ OCHRANA, František. *Zadávací řízení, hodnocení a kontrola veřejných zakázek*. Praha: Ekopress, 2008, 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

²⁶ OCHRANA, František. *Veřejné zakázky*. Praha: Ekopress, 2004, 173 s. ISBN 80-86119-79-3.

²⁷ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

zájemců, kteří budou vyzváni k podání nabídky, nesmí být nižší než 5 a vyšší než 20 zájemců.

Jednací řízení s uveřejněním je méně formálním a jednodušším způsobem zadávacího řízení. Zadavatel vyzívá opět neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v tomto řízení. Zájemci, kteří byli vyzváni, podávají nabídku, na základě které s nimi zadavatel následně jedná a domlouvají se konkrétní podmínky budoucí smlouvy. Počet dodavatelů, kteří budou jednat se zadavatelem, nesmí být však menší než 3.

Jednací řízení bez uveřejnění spočívá ve výzvě ze strany zadavatele, který přímo oslovuje jednoho nebo více dodavatelů, kteří nepředkládají své nabídky. Zadavatel s nimi často místo toho přímo vyjednává. Tento způsob zadávacího řízení je nejjednodušší a nejméně formálním zadávacím řízením ze všech.

Další variantou zadávacího řízení je soutěžní dialog. Zadavatel nejprve vyzívá neomezený počet uchazečů k podání žádosti o účast v tomto řízení a především k prokázání kvalifikace. Následně po kontrole kvalifikace se všichni uchazeči účastní soutěžního dialogu, který by měl vést k nalezení nejlepšího řešení předmětu dané veřejné zakázky. Na základě takto nalezeného nejlepšího řešení vyzývá zadavatel všechny uchazeče k předložení svých nabídek, které musí respektovat právě takové řešení, které bylo v soutěžním dialogu vybráno jako nejlepší.²⁸

Zjednodušené podlimitní řízení se týká především podlimitních veřejných zakázek na dobavy nebo služby. V případě podlimitních veřejných zakázek na stavební práce jejich hodnota nesmí přesáhnout bez DPH 10 000 000 Kč. Zadavatel vyzívá nejméně 5 uchazečů k podání žádosti o účast v tomto řízení a zároveň je povinností zadavatele uveřejnit tuto skutečnost na svých internetových stránkách, které zadavatele využívá k uveřejňování informací ohledně veřejných zakázek. Zadavatel se musí zabývat, hodnotit i takové nabídky od dodavatelů, které sám nevyzval k účasti na tomto řízení. Tato povinnost vede k odstranění diskriminace a rovnosti účastníků, především z důvodu, že se nyní tohoto řízení mohou účastnit i zájemci, kteří dříve, když nebyli vyzváni zadavatelem, se účastnit nemohli.²⁹

²⁸ CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b4>

²⁹ DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

Na základě stanoveného druhu zadávacího řízení je pro zájemce o veřejnou zakázku podstatné splnit lhůty pro doručení žádosti o účast ve výběrovém řízení a také lhůty pro podání jednotlivých nabídek na veřejnou zakázku. Tyto lhůty se liší od druhu zadávacího řízení a zároveň se liší, pokud se jedná o nadlimitní nebo podlimitní veřejnou zakázku. Zadavatel samozřejmě musí zveřejnit potřebnou zadávací dokumentaci všem zájemcům, aby se vůbec dané veřejné zakázky mohli účastnit. Na základě zadávací dokumentace jsou teprve zájemci schopni zhodnotit, zda je v jejich možnostech se o veřejnou zakázku ucházet, popřípadě, co musí obsahovat jejich nabídka. Na základě zadávací dokumentace podávají opět ve stanovené lhůtě zájemci o veřejnou zakázku své nabídky, které jsou následně předmětem posouzení a hodnocení.³⁰

³⁰CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-ppbi-51137.html#!&chapter=5>

3 Hodnocení nabídek

Proces posuzování nabídek a jejich následného hodnocení je možné považovat za vyvrcholení zadávacího řízení, jelikož po téhle fázi bude zadavatel znát nejlepší nabídku, kterou zájemci podali, a tím pádem dojde ke splnění primárního účelu celého zadávacího řízení. Při samotném hodnocení velice záleží, jakým způsobem si zadavatel nastavil hodnotící kritéria. Při správném nastavení většinou průběh hodnocení probíhá bez problémů, často však při nastavování hodnotících kritérií dochází k pochybení, k nejasnostem, tím pádem dochází k nespravedlivému vyhodnocení výherce veřejné zakázky a dochází k porušení základních principů 3E. Samotný proces hodnocení prochází několika fázemi. Samozřejmě bez řádně podaných nabídek by nebylo vůbec možné něco hodnotit, natožpak vybrat tu správnou nabídku, stejně tak, jako musí být určitá kritéria, podle kterých bude zadavatel hodnotit. Samozřejmě pokud budou správně nastavená kritéria pro hodnocení je poté mnohem lehčí pro zadavatele takové nabídky hodnotit. V následující kapitole bude hlavní důraz kladem právě na stanovení hodnotících kritérií, která jsou tak důležitá pro samotné hodnocení. Zároveň v této kapitole bude probráno, jaká jsou nejrůznější úskalí jednotlivých dílčích fází hodnocení a jakým způsobem je možné jim předcházet.

3.1 Formální náležitosti učiněných nabídek

Nabídky je možné podat buďto v písemné formě nebo elektronické formě. Obě varianty podání nabídek musí být opatřeny podpisem, v případě elektronické formy musí být nabídka opatřena elektronicky zaručeným podpisem dodavatele, založeném na kvalifikovaném certifikátu. Dodavatel může v jednom zadávacím řízení podat pouze jednu nabídku. V případě, že nabídka obsahuje více variant řešení je brána jako nabídka jediná. Mohou nastat i situace, kdy je nabídka podána více dodavateli, v tom případě je to také bráno jako jedna nabídka. V případě, že zájemce o veřejnou zakázku toto pravidlo poruší, dojde k vyloučení všech nabídek dotyčného dodavatele zadavatelem. Zákon zároveň neumožňuje po podání nabídky jakékoliv její dodatečné doplňování.³¹ Nabídky na veřejnou zakázku se posílají zásadně v uzavřené obálce v případě podání písemným způsobem. Na obálce musí být vyznačen název veřejné zakázky, jíž se nabídka týká, identifikační údaje o dodavateli a dále také adresa uchazeče o veřejnou zakázku, kam bude

³¹KRENK, Michal. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

následně nabídka vrácena v případě, že byla doručena po uplynutí lhůty na doručení nabídky. Součástí nabídky musí také být návrh smlouvy poskytovaný dodavatelem, který je opatřen podpisem dodavatele. Nabídka, která byla doručena po uplynutí lhůty, není vůbec otevřena a je obratem zaslána zpět uchazeči. V případě podání nabídky elektronickou formou musí dodavatel zajistit, aby nedošlo k seznámení s jejím obsahem předčasně, stejně tak jako musí zabezpečit, aby nemohli být prováděny případné změny v jejím obsahu v průběhu zadávacího řízení. Každá nabídka musí obsahovat následující identifikační údaje:

- v případě právnických osob obchodní firma nebo název, sídlo, právní forma, identifikační číslo, daňové identifikační číslo, jestliže bylo přiděleno, informace o statutárním orgánu, případně jméno FO, která může jednat jménem této PO,
- u fyzických osob musí být uvedeno jméno, příjmení, rodné číslo, bydliště, místo podnikání, je-li jiné než bydliště, identifikační číslo, daňové identifikační číslo, jestliže bylo přiděleno.³²

3.2 Kritéria pro hodnocení veřejné zakázky

Kritéria pro zadávání veřejných zakázek, častěji nazývané jako hodnotící kritéria veřejných zakázek jsou upraveny v zákoně § 78. Těmito kritérii rozumíme metodu, jakou budou posuzovány a hodnoceny nabídky na veřejnou zakázku. Zadavatelem vytvořená hodnotící komise musí vždy postupovat nediskriminačním a transparentním postupem, přičemž musí být zajištěno, aby nabídky byly posuzovány a hodnoceny právě na základě předem stanovených kritérií, které byly zájemci o veřejnou zakázku známy. Vždy musí hodnotící komise postupovat podle takto stanovených hodnotících kritérií, aby došlo k naplnění cíle, který je veřejnou zakázkou považován. Aby hodnotící kritéria řádně splňovala očekávání, musí zadavatel vždy vhodně zvážit jejich použití vzhledem ke sledovanému cíli, jejich počet vzhledem k rozsahu veřejné zakázky a také jejich jasný obsah, aby nic nebránilo hladkému průběhu posuzování a hodnocení nabídek na veřejnou

³²OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

zakázku. Zároveň musí zadavatel vždy uveřejnit váhu, kterou bude k danému hodnotícímu kritériu přikládat.³³

V zákoně jsou uvedeny jako základní hodnotící kritéria nejnižší nabídková cena a ekonomická výhodnost nabídky. Při výběru hodnotících kritérií musí vždy zadavatel respektovat principy 3E, především princip hospodárnosti. V případě, že si je zadavatel jist, že k výběru nejvhodnější nabídky stačí jedno kritérium vzhledem k předmětu veřejné zakázky, často volí právě kritérium nejnižší nabídkové ceny. Tento způsob hodnocení bude zadavatel volit v případě, že bude přesvědčen, že užitky ze zvažovaných nabídek budou minimální nebo zanedbatelné. V případě, že vzhledem k předmětu zakázky, se zdá být jedno kritérium příliš úzké a volba nejnižší nabídkové ceny by vedla k porušení principu hospodárnosti, zvolí zadavatel kritérium ekonomické výhodnosti. Toto kritérium vyjadřuje především vztah mezi užitnou hodnotou nabídky a cenou nabídky, jinými slovy vztah mezi užitkem z dané nabídky a náklady na tuto nabídku.³⁴

Tab. 3.1 Přehled typů, forem a druhů kritérií a uvedení příkladů použití těchto

Základní hodnotící kritérium	Forma daného typu kritéria	Druh	Ukazatel (příklad)	Příklad předmětu veřejné zakázky
Nejnižší nabídková cena			Minimalizace nákladů	Nákup techniky s jasně definovanými parametry
Ekonomická výhodnost nabídky	Kvantitativní	Minimalizační	Požizovací cena	Stejně jako výše
			Provozní náklady	Technické systémy, náklady na služby, náklady na provoz staveb
		Maximalizační	Funkční vlastnosti	Stavební projekty
			Technické parametry	Projekty
	Kvalitativní	Minimalizační	Míra dopadu na životní prostředí	Projekty s ekologickým dopadem
		Maximalizační	Kvalita	Veřejné služby

³³ §78 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

³⁴ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

Jak je možné vidět v tabulce výše (tab. 3.1) pokud si zadavatel zvolí jako hodnotící kritérium ekonomickou výhodnost nabídky, volí si často dílčí hodnotící kritéria, která mu pomohou více zachytit vztah mezi cenou veřejné zakázky a užitkem z této zakázky. Na základě novelizace zákona o veřejných zakázkách z roku 2012 je zákonem zakázáno volit si jako dílčí kritéria zajišťovací prostředky jako může být například splatnost faktur, platební podmínky apod. Tyto řekněme obchodní ujednání musí být uvedeny, pokud to zadavatele vyžaduje, v obchodních podmínkách, které mohou být součástí zadávací dokumentace.³⁵

3.2.1 Nejnižší nabídková cena

Toto hodnotící kritérium nejnižší nabídkové ceny se používá v případech, že bude zadavatel schopen v zadávací dokumentaci jasně specifikovat předmět plnění tak, že jednotlivé podané nabídky se budou lišit pouze nabízenou cenou, jejich užitné vlastnosti a provozní náklady budou téměř totožné. Kritérium nejnižší nabídkové ceny může zadavatel použít v případě, že platí tři níže uvedené podmínky:

- z povahy předmětu veřejné zakázky je jasné, že veškeré podané nabídky budou mít minimální odlišnost z hlediska užitných vlastností, respektive budou odpovídat minimálním nákladům na splnění sledovaných cílů veřejné zakázky,
- jestliže je naprosto zbytečné a nelogické dát přednost dodavateli, který nabízí vyšší úroveň užitných vlastností než je standart (nadstandardní služby, rychlejší servis, dřívější dodání),
- dodavatel nepředpokládá rozdílné budoucí provozní náklady spojené s provozem, opravami, údržbou.

Je důležité si uvědomit, že při snaze o dodržení principu hospodárnosti bychom se neměli řídit pouze pořizovací cenou nabídky. Spousta zadavatelů vůbec nebere v potaz například celoživotní náklady daného předmětu plnění. Můžeme mít dva nabízené

³⁵ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Portál o veřejných zakázkách a koncesích* [online]. 2013 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/Otazky-a-odpovedi/CAST-DRUHA-Zadavaci-rizeni-%28%C2%A721-%C2%A785%29?page=23#CatName>

produkty, které budou naprosto totožné užitné vlastnosti a zároveň rozdílné pořizovací ceny, avšak nakonec mohou být celkové náklady na pořízení investice rozdílné. Proto je důležité uvědomit si rozdíl mezi dvěma nákladovými složkami hodnotícího kritéria nejnižší nabídková cena a tím jsou pořizovací neboli nákupní cena, a celoživotní náklady. Tento faktor vstupuje do konceptu kritéria nejnižší nabídkové ceny v případech kdy:

- z povahy předmětu veřejné zakázky je jasné, že veškeré podané nabídky budou mít minimální odlišnost z hlediska užitných vlastností, respektive budou odpovídat minimálním nákladům na splnění sledovaných cílů veřejné zakázky,
- jestliže je naprosto zbytečné a nelogické dát přednost dodavateli, který nabízí vyšší úroveň užitných vlastností než je standart (nadstandardní služby, rychlejší servis, dřívější dodání),
- nabízené produkty či služby se mohou lišit právě v nákladech spojených s celoživotním cyklem investice.³⁶

Samozřejmě v případě, že chce použití kritéria celoživotních nákladů zadavatel aplikovat, projeví se to již v zadávací dokumentaci. Zadavatel může požadovat uvedení do nabídek nejen pořizovací cenu, ale také informace o ekonomické životnosti investice či o jejích provozních nákladech.

Tab. 3.2 Ukázka důležitosti promítnutí celoživotních nákladů do pořizovacích nákladů

Nabídka	Pořizovací cena (peněžní jednotky)	Náklady spojené s celoživotním cyklem investice (peněžní jednotky)	Náklady celkem
A	100	60	160
B	80	100	180
C	60	140	200

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

Ve většině případů se však zadavatelé řídí pouze pořizovací cenou investice a nezahrnují do ní celoživotní náklady, což vede logicky k nesprávnému výběru odpovídající nabídky (viz. Tab. 3.2) a zároveň k nesplnění hospodárného vynaložení zdrojů.³⁷

³⁶ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

V některých případech lze použít i kritérium jednotkových cen. Tohoto kritéria se využívá v případech, kdy zadavatele není schopen dle svých nejlepších zkušeností určit, jaký celkový objem statku či služeb bude poptávat. Tento typ kritéria se používá především v případech rámcových smluv, kdy zadavatel přesně neví objem spotřeby, ale je schopen definovat interval minimální a maximální spotřeby. Pokud by chtěl zadavatel prostřednictvím rámcové smlouvy poptat více druhů statků či služeb, bude kritérium tvořeno váženým součtem jednotkových cen.

3.2.2 Ekonomická výhodnost nabídky

Kritérium ekonomické výhodnosti nabídky udává závislost mezi užitnými vlastnostmi produktu nebo služby a jeho nabízenou cenou, popřípadě můžeme někdy do tohoto kritéria zahrnout celoživotní náklady investice. Zadavatel využívá kritérium ekonomické výhodnosti nabídky v případě, že:

- na základě předmětu plnění uvedeného v zadávací dokumentaci bude zajištěno, že veškeré nabídky budou splňovat z hlediska užitných vlastností alespoň minimální úroveň pro splnění sledovaných cílů veřejné zakázky,
- z ekonomického a racionálního hlediska je výhodné dát přednost dodavateli, který zadavateli poskytne vyšší užitné vlastnosti než je standart, ale zároveň je zadavatel schopen racionálně uvážit ekonomickou únosnost výdajů za vyšší úroveň užitných vlastností.

Na základě dvou výše zmíněných podmínek je na místě si uvést několik důležitých poznatků. V případě první podmínky musí zadavatel být schopen řádně stanovit a specifikovat minimální požadavky ohledně úrovně užitných vlastností. V případě, že zadavatel tyto požadavky specifikuje špatně, může dojít ke kolizi principu hospodárnosti zadavatele a principu účelného vynakládání prostředků. V případě druhé podmínky, pokud bude zadavatel chtít uvažovat nějakou vyšší úroveň užitných vlastností, musí si řádně stanovit, co všechno se již považuje za vyšší než minimální úroveň užitných vlastností sloužících ke splnění cíle veřejné zakázky. Zároveň musí znát horní úroveň užitných vlastností, kdy už by nebylo zdravé a prospěšné takto vysokou úroveň užitných vlastností přijmout. Jde vlastně o jakýsi interval. Dalším důležitým poznatkem u druhé podmínky je,

³⁷ OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

že zadavatel si musí řádně stanovit, kolik je ještě ekonomicky racionální si za vyšší úroveň užítka připlatit, a kdy už je neprospěšné a ekonomicky iracionální. Tato hodnota se většinou stanovuje procentuální částí z pořizovací ceny nebo fixní, předem stanovenou finanční částkou.³⁸

Mohou však nastat situace, kdy užítkové vlastnosti nelze vyjádřit pouze v kvantitativních ukazatelích, a je nutné posuzování založit na individuálních a subjektivních hodnoceních nejrůznějších expertů nebo členů hodnotící komise. Z předešlé věty vyplývá hlavní nevýhoda kvalitativních kritérií a to je právě subjektivnost názorů na danou problematiku jednotlivých posuzovatelů.

3.2.3 Kvantitativní kritéria vs. Kvalitativní kritéria

Kvantitativní kritéria jsou taková, která jsou přímo měřitelná díky tomu, že v sobě přímo obsahují ukazatele a měřitelné jednotky, na základě nich můžeme tato kritéria přímo vyhodnotit. Kvantitativní kritéria jsou z hlediska ekonomického dělena na nákladová a užítková kritéria. Nákladová kritéria jsou často označována jako kritéria minimalizační, což při zamyšlení je logické. V případě nákladů bude vždy snaha minimalizovat. Zároveň se zde setkáváme s pojmem náklady obětované příležitosti, protože v případě investice do jedné veřejné zakázky musí dojít svým způsobem k omezení, tedy nerealizování jiné zakázky. Na druhou stranu užítková kritéria jsou označována jako kritéria maximalizační. Opět je logické, že bude v zájmu užitek vždy maximalizovat. Existují však hranice, za které už není racionální tento užitek maximalizovat, tohle všechno však má povinnost zadavatel zadat do zadávací dokumentace. Tímto krokem dojde k zamezení neobjektivního a hlavně nesprávného vyhodnocení nabídky z důvodu zbytečného a nesmyslného maximalizování hodnot některých kritérií. Dobrým příkladem může být například záměr nákupu automobilu pro logistické účely v rámci nějaké firmy, kde nebude potřeba dosahovat nějakých vysokých rychlostí, proto je zbytečné, aby byla zvýhodňována nabídka, která neracionálně přesahuje rozumnou hranici rychlosti, například pořízení vozu Ferrari. Přehled kvantitativních, ale i kvalitativních kritérií viz Tab. 3.3. Podstata kvalitativních kritérií bude uvedena v další podkapitole.

³⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

Tab. 3.3 Přehled kvantitativních a kvalitativních kritérií

Druh Kritéria	Hodnotící kritérium	Ukazatel vlastností	Typ kritéria z pohledu ekonomického
Nákladová	Nabídková cena	Nejnižší pořizovací cena	Minimalizační
	Provozní náklady	Náklady na provoz	Minimalizační
	Pořizovací cena	Doba splacení nákladů	Minimalizační
Termínová	Časové vlastnosti	Dodací lhůta	Minimalizační
		Záruční a pozáruční servis	Maximalizační
Užitková	Technická úroveň řešení	Stupeň uspokojení	Maximalizační
	Technické vlastnosti	Stupeň uspokojení	Maximalizační nebo minimalizační
	Vliv na životní prostředí	Dopad na životní prostředí	Maximalizační nebo minimalizační
	Estetické parametry	Stupeň uspokojení	Maximalizační
	Kvalita	Stupeň uspokojení	Maximalizační

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

Kvalitativní kritéria jsou typické svou nezměřitelností a na základě této vlastnosti nejsme schopni přímo vyhodnotit, jelikož nám chybí ukazatele, na základě kterých bychom toto vyhodnocení provedli. Je však důležité úroveň splnění daného kritéria nějak změřit, proto se převádí pomocí nejrůznějších transformačních mechanismů na měřitelné hodnoty. Často se používá tabulek s deskriptorem (viz tabulka 3.4).

Tab. 3.4 Přidělení bodů ze stupnice s deskriptorem pro hodnocení kvality nabídky

Počet bodů	Slovní hodnocení
1	Kvalita splňována na hranici přípustnosti.
2	Kvalita na mimořádně nízké úrovni, nikoliv však nevyhovující.
3	Kvalita splňována na velmi nízké úrovni.
4	Kvalita splňována na nízké úrovni.
5	Kvalita splňována na mírně podprůměrné úrovni.
6	Kvalita splňována přibližně průměrně.
7	Kvalita splňována mírně průměrně.
8	Kvalita splňována velmi dobře.
9	Kvalita splňována téměř dokonale.
10	Kvalita splňována naprosto dokonale.

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

Jak je vidět na tabulce 3.4, jako dobrý příklad poslouží hodnotící kritérium kvality. Podstata tabulky s deskriptorem je přidělování bodů k úrovni splnění hodnotícího kritéria. Vždy transformujeme slovní hodnocení jednotlivých kritérií, tak jak je pocítujeme k jednotlivým bodům, které nám následně při hodnocení nabídek budou sloužit jako přímo měřitelné ukazatele. Příklad kvality je typický příklad pozitivního hodnotícího kritéria. Dalším poměrně zajímavým kritériem je negativní vliv životního prostředí. Zde bude tabulka s deskriptorem vypadat obdobně, nejméně bodů bude logicky přiřazeno největšímu negativnímu vlivu a nejvíce analogicky nulovému negativnímu vlivu na životní prostředí.³⁹

Každé jedno hodnotící kritérium se používá pro určité případy a vyjadřuje určitý vztah k principům 3E. Ze základních hodnotících kritérií to jsou:

- nabídková cena sleduje a prověřuje především hospodárnost,
- provozní náklady souvisí s principy hospodárnosti, ale zároveň i efektivnosti,
- časová kritéria se liší především tím, zda se jedná o maximalizační nebo minimalizační kritéria, proto pro hodnocení stanovujeme určité časové ukazatele,
- technické vlastnosti jsou vyjadřovány především ve formě číselných údajů a toto kritérium prověřuje převážně účelnost vynaložených zdrojů,

³⁹ OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

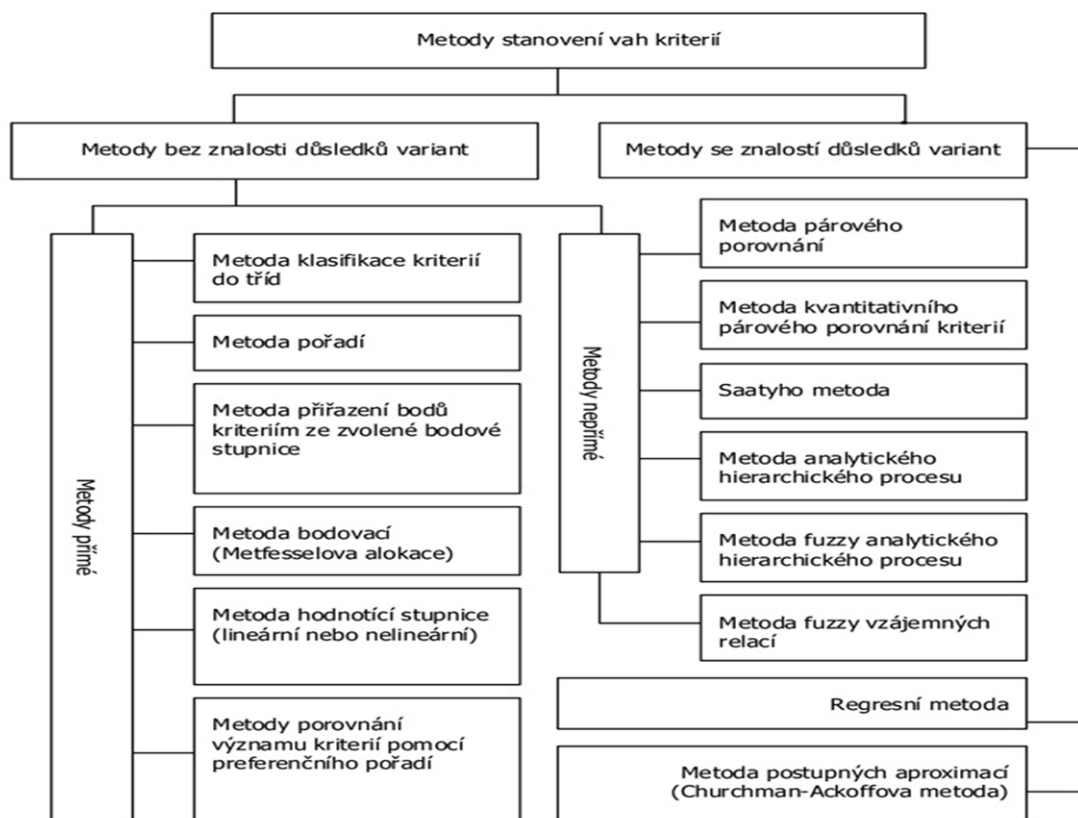
- vliv na životní prostředí
- estetické vlastnosti
- kvalita

3.3 Stanovení vah jednotlivých dílčích hodnotících kritérií

V případě, že si zadavatel jako základní hodnotící kritérium vybere kritérium ekonomické výhodnosti nabídky, je zákonem dané, že k jednotlivým dílčím hodnotícím kritériím musí také uvést jejich váhu. Tuto váhu udává zadavatel v procentuálním vyjádření a je povinen tak učinit v oznámení či výzvě o zahájení zadávacího řízení. Stanovení vah jednotlivých kritérií je velice důležité, jelikož na základě toho si může zájemce o veřejnou zakázku vytvořit představu, které kritérium je jak moc důležité pro zadavatele veřejné zakázky. V případě dílčích hodnotících kritérií, u kterých není zadavatel schopen určit jejich procentuální váhu, musí v zadávací dokumentaci uvést jiný matematický vztah mezi dílčími kritérii. Mohou nastat však případy, kdy zadavatel není vůbec schopen určit váhu dílčích hodnotících kritérií, v takové situaci je zákonem stanoveno, že zadavatel v zadávací dokumentaci uvede jednotlivé dílčí hodnotící kritéria sestupně podle důležitosti, kterou pro něj jednotlivá kritéria představují.⁴⁰

⁴⁰ §78 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

Obr. 3.1 Vybrané metody stanovení vah kritérií

Zdroj: ROZHODOVACÍ PROCESY. *Metody stanovení vah kritérií* [online]. 2011 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.rozhodovacipocesny.cz/vickriterialni-rozhodovani/2-1-metody-stanoveni-vah-kriterii.html>

Stanovení vah dílčích kritérií není nijak jednoduchý proces. Avšak správné nastavení vah je základním kamenem pro správné posouzení nabídek na veřejnou zakázku. Jednotlivé metody určování vah se od sebe liší především svou složitostí, která vychází z matematického základu určování vah, s tím souvisí i vyšší náročnost dané metody na pochopení ze strany zájemce o veřejnou zakázku. Pokud roste složitost metody stanovení vah jednotlivých dílčích kritérií, roste i náročnost na informace, které hodnotitel pro stanovení vah potřebuje. Jak je uvedeno výše, metod na stanovení vah jednotlivých dílčích hodnotících kritérií je velké množství, od jednodušších po složitější. Níže je uveden obrázek 3.1, kde jsou zobrazeny nejčastější metody používané pro stanovení vah jednotlivých dílčích hodnotících kritérií.⁴¹

⁴¹ROZHODOVACÍ PROCESY. *Metody stanovení vah kritérií* [online]. 2011 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.rozhodovacipocesny.cz/vickriterialni-rozhodovani/2-1-metody-stanoveni-vah-kriterii.html>

Popisování jednotlivých metod by bylo zbytečné zacházení do detailů, navíc to není ani cílem této práce. Proto si pro detailnější popis zvolíme jen některé vybrané metody stanovení vah. Pro ukázkou byly vybrány dva, často používané kritéria a to:

- metoda bodové alokace 100 bodů,
- metoda párového porovnávání,

3.3.1 Metoda alokace 100 bodů

Metoda alokace 100 bodů neboli Metfesselova alokace je založena na předpokladu, že zadavatel je schopen samostatně a hlavně objektivně určit jednotlivé váhy hodnotících kritérií. V první fázi si zadavatel vybere několik kvalifikovaných lidí, buďto ze svého okolí, popřípadě externí experty, které bude pro potřebné stanovení vah dílčích kritérií potřebovat. Každý dotyčný expert bude mít k dispozici celkem 100 bodů, které bude moci libovolně rozdělit podle jeho preferencí mezi dílčí kritéria. Až tohle udělá každý dotázaný hodnotitel, zadavatel jen vypočítá průměrnou váhu jednotlivých dílčích kritérií, které budou následně brány jako stěžejní hodnotící váhy. Tyto váhy samozřejmě uvede zadavatel do zadávací dokumentace.⁴² Pro jasnější představu je níže uvedena tabulka 3.5.

Tab. 3.5 Metfesselova alokace

Kritérium č.	Hodnocení jednotlivých expertů na škále 0-100 bodů					Průměrná váha %
	A	B	C	D	E	
1	35	37	36	36	36	36
2	25	23	25	24	23	24
3	20	20	21	19	20	20
4	10	10	9	11	10	10
5	10	10	9	10	11	10
Celkem	100	100	100	100	100	100

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

⁴² OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

3.3.2 Metoda párového porovnávání

Metoda párového srovnání se vyskytuje v nejrůznějších modifikacích, jejím základem je zjištění preferencí jednotlivých kritérií oproti ostatním hodnotícím kritériím. Podstatou je zjištění počtu preferencí jednoho hodnotícího kritéria před ostatními kritérii. Opět jako v předchozím případě bude zadavatel potřebovat skupinu expertů, kteří budou hodnocení provádět. Hodnocení provádí jednotlivý experti na předem připravené tabulky a dle následujícího postupu. Vždy pokud chce hodnotící preferovat kritérium v řádku před kritériem ve sloupci, dá do kolonky jedničku, v opačném případě nulu. Celkový počet preferencí je tedy analogicky dán počtem jedniček v řádku navýšen o počet nul ve sloupci hodnotícího kritéria. Jako každá jiná hodnotící metoda má i tato metoda svoje výhody a nevýhody. Za značnou výhodu můžeme považovat jasné určení preferencí jednoho kritéria před druhým. Nevýhodou může být poměrně snížená schopnost citlivějšího rozlišení jednotlivých kritérií, co se rozdílů týče. Opět pro představu viz Tab. 3.6, kde je znázorněno hodnocení jednotlivých kritérií pomocí párového srovnávání.⁴³

Tab. 3.6 Párové srovnávání a určení vah dílčích kritérií (expert A)

Kritérium	1	2	3	4	5	Preferencí celkem	Váha
1	-	1	1	1	1	4	0,4 (40%)
2		-	1	1	1	3	0,3 (30%)
3			-	1	1	2	0,2 (20%)
4				-	0	0	0 (0%)
5					-	1	0,1 (10%)
Celkem						10	1,0

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

Obdobným způsobem bude zaznamenávat svoje preference každý z požadovaných expertů. Nakonec zadavatel vlastně získává váhová hodnocení jednotlivých dílčích kritérií z pohledu každého experta. Pokud bude zadavatel chtít získat výslednou váhu, tak jen zprůměruje váhy přidělené jednotlivými experty ke každému kritériu. Zadavatel tímto získává konečné váhy dílčích hodnotících kritérií, které následně uvádí do zadávací dokumentace. Pro lepší pochopení celé výše popsané problematiky a pochopení získání výsledných vah dílčích kritérií touto metodou slouží tabulka 3.7.

⁴³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

Tab 3.7 Výsledné váhy dílčích kritérií

Kritérium	Hodnocení jednotlivých expertů					Výsledná váha (%)
	E	F	G	H	J	
1	4	4	4	3	4	38
2	3	3	3	4	3	32
3	2	1	2	2	2	18
4	0	0	1	0	1	4
5	1	2	0	1	0	8
Celkem	10	10	10	10	10	100

Zdroj: OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.- **Vlastní zpracování**

Jak již bylo předesláno dříve v této práci, metody, jakými je možné stanovit váhy dílčích hodnotících kritérií je velká spousta. Není však na místě zabývat se do detailu popisem většího množství těchto metod, jelikož každý zadavatel se snaží váhy určit pokud možno, co nejjednodušeji. S rostoucí složitostí dané metody samozřejmě roste náročnost na vstupní informace zohledňované v metodě, nehledě zvýšené náročnosti na lidské zdroje, které s těmito metodami pracují. Proto jsou zde uvedeny dvě základní metody, které se v hojném využívají. I pro zadavatele je jeho hlavním zájmem jednoduché nastavení hodnotících kritérií, což mu následně, aniž by si to momentálně uvědomoval, velice ulehčí situaci v samotném procesu hodnocení nabídek.⁴⁴

3.4 Posuzování a hodnocení nabídek na veřejné zakázky

Proces posuzování a hodnocení nabídek je nejdůležitější a zároveň klíčovou fází celého zadávacího řízení veřejné zakázky, kterého se účastní už jen takové nabídky, které byly schopny splnit zadávací a kvalifikační kritéria stanovené zadavatelem veřejné zakázky. Během hodnocení všech nabídek je zadavatel povinen všechny procesy provádět transparentním způsobem, zároveň žádný z uchazečů nesmí být jakýmkoliv způsobem zvýhodněn před ostatními uchazeči. Jednoduše řečeno zadavatel má povinnost postupovat vůči všem uchazečům stejným a nerozdílným způsobem a jejich nabídky hodnotit podle způsobu hodnocení, hodnotících kritérií, které byly předem řádně zveřejněny. V případě,

⁴⁴ OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

že zadavatel nevyločil možnost variantního řešení, musí posoudit veškeré dodavatelem nabídnuté varianty.⁴⁵

3.4.1 Otevírání obálek s nabídkami na veřejnou zakázku

Fáze otevírání obálek probíhá hned po uplynutí doby stanovené na podání nabídek. Je logické, že nabídky, které budou doručeny po době stanovené pro podání nabídek, nebudou přijaty. Zadavatel je v tomto případě povinen uchazeče řádně informovat, že jeho nabídka nebude akceptována. Z toho vyplývá, že jestli se chce zájemce zúčastnit, je důležité, aby stanovený termín dodržel. Jinak bude celkem zbytečně ze soutěže vyřazen. Pro otvírání obálek je stanovena komise, která může zároveň být i hodnotící komisí, ale jako v ostatních případech, vždy jedná jménem zadavatele. Komise ihned po otevření obálek posoudí, zda jsou splněny všechny požadované náležitosti nabídky, v případě, že nejsou, musí uchazeče bohužel vyřadit. Opět je velice důležité, aby si dodavatel pohlídal, že splnil všechny potřebné náležitosti a požadavky. Uchazeči, jejichž nabídky byly doručeny včas, se mohou otevírání obálek účastnit. Na otevírání se následně hned dozví nabídkové ceny jednotlivých nabídek a jiné informace ohledně ostatních podaných nabídek. Mohou nastat případy, kdy zadavatel obdrží pouze jednu nabídku, v takovém případě, pokud se nejedná o výjimku ze zákona, je zadavatel nucen zadávací řízení zrušit, aniž by došlo k otevření obálky s jedinou nabídkou.⁴⁶

Lehce odlišná je situace v případě, že zadavatel zadal požadavek na podání nabídek v elektronické podobě. A to buď ve formě kombinované, jako elektronická i písemná nebo jen elektronická. Odtajnění obsahu elektronicky podané nabídky většinou probíhá v období mezi uplynutím doby pro podání nabídek a samotným otevřením písemně podaných nabídek. Důvodem je především to, že zadavatel při fyzickém otevírání obálek zároveň podává informace i o nabídkách podaných elektronicky. Pokud je zadavatelovým požadavkem podání nabídek jen v elektronické podobě, odpadá mu tímto povinnost provádět fyzické otevírání obálek, musí však uchazeče včas informovat o všech dostupných informacích, jako by tomu bylo při otevírání nabídek. Zadavatel musí zajistit, aby elektronicky podané nabídky byly stejně jako nabídky podané jiným způsobem zkontrolovány, zda mají veškeré potřebné náležitosti. Navíc u nabídek podaných

⁴⁵JURČÍK, Radek. *Veřejné zakázky a koncese*. Praha: C.H.Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-443-8.

⁴⁶OCHRANA, František. *Zadávací řízení, hodnocení a kontrola veřejných zakázek*. Praha: Ekopress, 2008, 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

elektronicky, v dnešní době plné nejrůznějších internetových podvodů, je důležité zajistit, aby s nabídkami před jejím otevřením nebylo nijak manipulováno.⁴⁷

3.4.2 Hodnotící komise

Jak již bylo zmíněno výše v textu, zadavatel veřejné zakázky je povinen pro fázi posuzování a hodnocení nabídek na veřejné zakázky vytvořit nejméně pětičlennou hodnotící komisi. V případě, že se bude jednat o veřejné zakázky na stavební práce, popřípadě na složitější služby, respektive tam, kde to vyžaduje složitost předmětu veřejné zakázky, je zadavatel povinen vytvořit hodnotící komisy tak, aby alespoň třetina komise vykazovala odbornou způsobilost odpovídající předmětu veřejné zakázky. Další specifikace pro jednotlivé typy veřejných zakázek jsou uvedeny v zákoně. V případě, že veřejným zadavatelem je Česká republika, jsou podmínky pro vytvoření hodnotící komise mírně odlišné. Pokud půjde o veřejnou zakázku, jejíž hodnota bude větší než 200 milionů Kč bez DPH, musí být komise složena minimálně ze 7 členů a tito členové jsou voleni ministrem. V případě veřejné zakázky, jejíž hodnota přesáhne hranici 500 milionu Kč bez DPH, hodnotící komise bude složena minimálně z 9 členů, jejichž volbu provádí vláda na základě návrhu ministra.⁴⁸

Hodnotící komise si ve své funkci musí počínat především nepodjatým způsobem, což je hodně důležité pro správné posouzení nabídek a výběr správné varianty. Musí být zajištěno, že žádný ze členů hodnotící komise nemá osobní zájem na zvýhodnění některé nabídky, že nehrozí situace, za které by při výběru určité nabídky jako vítězné připadala členovi hodnotící komise nějaká výhoda, osobní prospěch. Je nepochybně důležité při zjištění podjatého jednání některého z členů neprodleně oznámit tuto skutečnost zadavateli, který má výhradní právo takto jednajícího člena vyřadit z hodnotící komise. Během prvního jednání komise je volen předseda a místopředseda hodnotící komise. Další jakoukoliv schůzi již svolává předseda hodnotící komise. Hlasování v rámci hodnotící komise probíhá většinou hlasů přítomných členů, každý člen má jeden hlas. Na základě povolení veřejného zadavatele, popřípadě samotné hodnotící komise se jednání mohou

⁴⁷ ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. *Zadávání veřejných zakázek a zakázané dohody dodavatelů* [online]. 2012 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

⁴⁸ §74 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

účastnit i jiné osoby, avšak vše, co se dotyčné osoby doví v rámci jednání hodnotící komise, musí být zamlčeno pod slibem mlčenlivosti.⁴⁹

3.4.3 Posouzení nabídek

Proces posuzování nabídek přímo předchází samotnému hodnocení nabídek na veřejnou zakázku. I když se na první pohled mohou tyto dvě fáze zdát při nejmenším podobné, posuzování nabídek můžeme chápat jako určitou selekci nabídek před jejich samotným hodnocením. Spočívá v přezkoumání správnosti formálních náležitostí nabídek, posouzení, zda nabídnutá cena odpovídá ceně předpokládané. Tedy základní činností hodnotící komise ve fázi posuzování nabídek je:

- posouzení, zda nabídky obsahují veškeré formální náležitosti vzhledem k zadávacím podmínkám,
- porovnání nabídnuté ceny s cenou předpokládanou,
- případné vyřešení nejasností v nabídkách.

Jak se na první pohled může zdát, v této části by zadavatel neměl mít větší potíže. Vždy je důležité dodržet správné zákonem dané úkony a postupy, kterých se hodnotící komise musí držet. Kontrola všech potřebných náležitostí nabídek je tedy formální věcí, jejímž hlavním účelem je především předejít zbytečnému hodnocení nabídek, které ani pro hodnocení nejsou vhodné, jelikož nesplňují veškeré potřebné požadavky stanovené zadavatelem a zákonem.⁵⁰

Posuzování výše nabídkové ceny velice úzce souvisí s pojmem mimořádně nízká nabídková cena. Vytipování a identifikace nabídek s mimořádně nízkou cenou může být ku prospěchu zadavatele především z důvodu předejití budoucích problémů. Hlavním cílem je tedy najít takové nabídky, které jsou právě díky své mimořádně nízké nabídkové ceně podezřelé. Takový dodavatel může být podezřelý z toho, že nebude schopen při vítězství dodržet danou nízkou cenu, v horším případě nebude vůbec schopen plnění za nabídnutou cenu poskytnout. Proto je v zákoně zakotven tento institut, který chrání zadavatele před uzavřením smlouvy, ze které by později mohly vyplynout problémy. Řešení celého

⁴⁹ ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. *Zadávání veřejných zakázek a zakázané dohody dodavatelů*. Brno, 2012. Dostupné z: http://www.uohs.cz/download/Sekce_VZ/OTVEZ/Manual-_konecnaverze-24_9_12.pdf

⁵⁰ KRENK, Michal. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

problému ohledně mimořádně nízké nabídkové ceny má na starosti hodnotící komise. Ta pokud takovou cenu zjistí, bude požadovat po dodavateli odůvodnění takto nízké ceny a to především poskytnutím veškerých dostupných ekonomických dokladů, ze kterých dodavatel vycházel. Na základě takového odůvodnění poté hodnotící komise rozhoduje, zda jsou tato odůvodnění dostatečná nebo ne. V případě, že se dodavatel ve stanovené lhůtě nevyjádří, ani nezažádá o prodloužení této lhůty, popřípadě o její prominutí, může být jeho nabídka vyřazena.⁵¹ Nyní už jen vyvstává otázka, zda je hodnotící komise schopna objektivně posoudit, zda cena je reálná nebo ne. Zákon na obsahovou stránku rozhodnutí hodnotící komise moc nemyslí a ÚOHS se k této věci vyjadřuje následovně: „*Samotné posouzení, zda nabídková cena, resp. její jednotlivé části, je či není reálná ve vztahu k předmětu veřejné zakázky a okolnostem a podmínkám, za kterých by byl předmět veřejné zakázky konkrétním uchazečem plněn, náleží hodnotící komisi. Úřad tak není oprávněn přezkoumávat samotný úsudek komise (její myšlenkové pochody), ale pouze formální (zda byl dodržen zákon) a obsahovou (zda komise svůj závěr zdůvodnila objektivními skutečnostmi) stránku tohoto posouzení.*“⁵²

3.4.4 Hodnocení nabídek

Tato fáze zadávacího řízení je klíčovou etapou, kdy hodnotící komise hodnotí pouze vhodné, formálně správné a kompletní nabídky na veřejnou zakázku. Toto hodnocení probíhá na základě stanovených hodnotících kritérií, které musí zadavatel uvést v zadávací dokumentaci. Samotným pojmem hodnocení nabídek můžeme uvažovat jednání hodnotící komise, během kterého myšlenkově hodnotí nabídky, toto hodnocení musí probíhat v rámci zákonem stanovených podmínek, které vyžadují především zachování transparentnosti a nezvýhodňování některých uchazečů. Po celou dobu procesu si musí hodnotící komise uvědomovat, že hlavním cílem zákona je ekonomické nakládání s veřejnými prostředky, což je potřeba dodržovat. Neustále je zmiňováno, co všechno musí zadavatel dodržet, co je zákonem vyžadováno, co může ovlivnit ÚOHS a co ne. Právě v postupu hodnotící komise při hodnocení nabídek existuje velká volnost. Neexistuje totiž vymezení postupu hodnotící komise zákonem. Proto může hodnotící komise postupovat

⁵¹ŠILHÁNEK, Michal. EPRAVO.CZ. *Mimořádně nízká nabídková cena k veřejné zakázce* [online]. 2012 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/mimoradne-nizka-nabidkova-cena-k-verejne-zakazce-84688.html>

⁵²EPRAVO.CZ. *Rozhodnutí ÚOHS, sp. zn.: ÚOHS-S110/2011/VZ-10072/2011/520/Jma* [online]. 2011 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/mimoradne-nizka-nabidkova-cena-k-verejne-zakazce-84688.html>

individuálním hodnocením jednotlivých členů hodnotící komise, nebo většinovým hlasováním jednolitých členů, nebo na bázi souhlasu všech členů komise.⁵³

Toto tvrzení je zároveň potvrzeno v rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci uveřejněném pod SJS 490/1999. Z tohoto odůvodnění vyplývá, že ÚOHS je kontrolním úřadem, který pouze dohlíží, zda jsou během zadávacího řízení splněny všechny předepsané postupy a úkony. Právě hodnocení a posouzení nabídek je onou hranicí, za kterou se ÚOHS nesmí dostat, protože by se již z pozice orgánu dohledu pasoval do pozice zadavatele. Zjednodušeně z rozhodnutí vyplývá, že pravomoci ÚOHS se pohybují na úrovni činností, které zajišťují rovné podmínky pro účastníky a končí tam, kde nastupuje samotné rozhodování o tom, kdo nejlépe odpovídá stanoveným hodnotícím kritériím.⁵⁴

Samotné hodnocení probíhá na základě hodnotících kritérií, která jsou uvedena v zadávací dokumentaci, společně s jednotlivými kritérii jsou zde uvedeny i váhy důležitosti, které danému kritériu zadavatel přikládá. Každému hodnotícímu kritériu jsou přiděleny body na základě normalizace hodnot a tyto body jsou vynásobeny hodnotou váhy, kdy po součtu všech takto vynásobených hodnotících kritérií dostává hodnotící komise hodnoty, které odpovídají úspěšnosti jednotlivých nabídek. Nejúspěšnější nabídkou se logicky stává ta, která dosáhla největšího počtu bodů. Tento popis se zdá být poněkud složitý, proto hned po této podkapitole bude následovat praktický příklad postupu hodnotící komise při procesu hodnocení nabídek.⁵⁵ Pokud zadavatel zjistí určité pochybení ze strany hodnotící komise, tedy porušení zákona, může požadovat nové hodnocení nabídek, přičemž může zvolit i novou hodnotící komisi. V případě že se veřejné zakázky účastní pouze jedna nabídka, není proces hodnocení ani zahájen.

Samotným zakončení procesu posouzení a hodnocení nabídek je zpráva o posouzení a hodnocení nabídek. Zpráva musí zpravidla obsahovat následující náležitosti:

- seznam posuzovaných nabídek,
- seznam nabídek, které byly z hodnocení vyřazeny i s odůvodněním,
- popis způsobu hodnocení jednotlivých nabídek,
- výsledek hodnocených nabídek,

⁵³ KRENK, Michal. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

⁵⁴ Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci uveřejněném pod SJS 490/1999. In: *Sbírky rozhodnutí*. 1999. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-2519.html>

⁵⁵ JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek v praxi*. Praha: C.H.Beck, 2002, 207 s. ISBN 80-7179-743-X.

- pořadí nabídek dle výsledku hodnocení,
- údaje o členech komise, složení komise.

Tuto zprávu předá neodkladně po skončení hodnotící fáze komise zadavateli. Zadavatelovou povinností je do doby uzavření smlouvy umožnit všem uchazečům nahlédnout do této zprávy, zároveň si z této zprávy pořizovat opisy a kopie.⁵⁶

Akcí následující po sepsání zprávy o posouzení a hodnocení nabídek je vydání rozhodnutí o přidělení veřejné zakázky. Na základě doporučení hodnotící komise, tedy dle výsledků hodnocení, nebo na základě vlastního úsudku, doplněného o odůvodnění, proč tak zadavatel činí, vydá zadavatel veřejné zakázky rozhodnutí o přidělení veřejné zakázky. Toto rozhodnutí rozešle v písemné formě, zároveň při splnění všech formálních požadavků, všem zúčastněným, jejichž nabídky byly hodnoceny. Tedy výherci veřejné zakázky, stejně tak jako i všichni ostatní zúčastnění.

Po informování všech zúčastnění nastává další, řekněme klíčová fáze, pro kterou bylo celé zadávací řízení realizováno. A to uzavření smlouvy s výhercem veřejné zakázky. Smlouva může být ze zákona uzavřena až po uplynutí lhůty na podání námitek, tedy po uplynutí 15 dnů po obdržení oznámení o rozhodnutí o přidělení veřejné zakázky. Následně poté může být smlouva uzavřena. Může samozřejmě nastat situace, kdy dodavatel odmítne smlouvu uzavřít, z jakéhokoliv důvodu. V takovém případě je uzavření smlouvy nabídnuto dodavateli, který se umístil na druhém místě se svoji nabídkou. Po samotném uzavření smlouvy se zvoleným dodavatelem a výhercem musí opět zadavatel informovat všechny účastníky, jejichž nabídky byly hodnoceny.⁵⁷

3.4.5 Praktický postup hodnotící komise ve fázi hodnocení nabídek

Fáze hodnocení je poměrně složitý proces, vše však záleží, jak si to daný zadavatel nastaví. Nicméně je na místě si uvést praktický postup, protože v tom případě bude daná problematika lépe pochopena. Příklady z praxe jsou vždy dobrým a vítaným pomocníkem. Jak již bylo zmíněno několikrát, zadavatel volí nejlepší nabídku na základě stanovených

⁵⁶ §81 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

⁵⁷ §82 zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Legislativa-a-Judikatura/Legislativa/Narodni-legislativa/Aktualni-zneni-zakona-o-verejnych-zakazkach>

hodnotících kritérií. V případě, že si zvolí jak klíčové hodnotící kritérium pouze nabídkovou cenu, je takové hodnocení bezproblémové a jednoduché. Vyhrává nabídka s nejmenší cenou. Pro některé typy zakázek však není vhodné použít pouze kritérium nejnižší nabídkové ceny, proto si zadavatel volí na základě ekonomické výhodnosti nabídky, kde vychází a hodnotí na základě více dílčích kritérií. Proto si nyní ukážeme v této podkapitole, jak takové hodnocení nabídek dle ekonomické výhodnosti probíhá. Není na místě tady popisovat celý proces, ještě před samotným hodnocením, navíc to již bylo zmíněno výše v této práci, zaměříme se zde čistě na samotný proces hodnocení. Zadavatel jasně v zadávací dokumentaci uvedl, jaká kritéria jsou klíčová a samozřejmě, jak je zákonem stanoveno uvedl i jejich váhy.

Tab. 3.8 Stupeň splnění jednotlivých kritérií

Kritérium	Váha (%)	Nabídka				
		A	B	C	D	E
Nabídková cena (mil.)	34	15	14	12	13	12,5
Kvalita (body)	30	10	8	6	7	6
Provozní náklady (mil./rok)	14	2	1,9	2,1	2,8	2,5
Pozáruční servis (roky)	12	5	4	4	4	4
Dodací lhůta (měsíce)	10	8	9	10	8	9

Zdroj: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012.

Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>- **Vlastní zpracování**

Hodnotící komise má tedy k dispozici 5 hodnotících kritérií společně s určenými váhami jejich důležitosti, kterou jim zadavatel přiřazuje (viz Tab. 3.8). Z tabulky je dále jasné, že kritéria nabídkové ceny, provozních nákladů a dodací lhůty jsou kritérii minimalizační, tedy čím menší bude jejich ukazatel, tím lépe pro zadavatele. Analogicky hodnotící kritéria kvality a pozáručního servisu jsou kritérii maximalizačními. Zároveň je důležité si uvědomit rozdělení kritérií na kvalitativní a kvantitativní. Kvantitativní kritéria můžeme tedy hodnotit přímo a přenést jejich hodnoty do tabulky. Z kvalitativních kritérií je zde zastoupeno jedno, a to kritérium kvality. Aby mohla hodnotící komise takové kritérium ohodnotit, zadavatel ji většinou předloží příslušnou tabulku s deskriptorem (viz

Tab. 3.4). Principem tabulky je, že v ní je uvedeno bodové ohodnocení jednotlivých úrovní odpovídající kvality. Většinou to bývá 1-10 kdy jedna je nejmenší kvalita a 10 kvalita nejvyšší úrovně. Hodnocení kvality na základě tabulky s deskriptorem provádí u každé nabídky každý člen hodnotící komise. Výsledná hodnota se následně získává pomocí průměru. Poté je zanesena do tabulky k ostatním hodnotícím kritériím (viz Tab. 3.8).⁵⁸

Dalším krokem, který musí hodnotící komise udělat, je normalizace hodnot jednotlivých hodnotících kritérií. Podstatou tohoto kroku je poměrové hodnocení jednotlivých hodnot daného kritéria a nejlepší nabídkou v dané kategorii. Nejlepší nabídka daného kritéria bude tedy mít hodnotu 100 (jako 100%) a ostatní hodnoty budou vypočteny pomocí přímé úměry. Opět důležitou věcí, kterou si musí hodnotící komise uvědomit, jsou rozdíly mezi kritérii maximalizačnímu a minimalizačními. Je logické, že v případě maximalizačního kritéria základnou pro normalizaci v daném kritériu bude hodnota nejvyšší. Opačně to bude v případě hodnotících kritérií. Tenhle odstavec opět ve psané formě působí poněkud složitě na pochopení, proto je doplněn o tabulku 3.9, ve které je fáze normalizace hodnot zaznamenána. Tato fáze je jakýmsi základním kamenem pro konečné zjištění dílčí a konečné celkové vážené užítosti jednotlivých nabídek.

Tab. 3.9 Normalizace hodnot jednotlivých kritérií

Kritérium	Váha (%)	Nabídka				
		A	B	C	D	E
Nabídková cena (mil.)	34	80	86	100	87	96
Kvalita (body)	30	100	80	60	70	60
Provozní náklady (mil./rok)	14	95	100	91	68	76
Pozáruční servis (roky)	12	100	80	80	80	80
Dodací lhůta (měsíce)	10	100	89	80	100	89

Zdroj: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012.

Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>- **Vlastní zpracování**

⁵⁸ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

Dalším krokem, na jehož konci bude znát hodnotící komise nejlepší nabídku z hlediska ekonomické výhodnosti je určení dílčích a hlavně celkové vážené užitnosti, na jejichž základě hodnotící komise vybere nejvhodnější nabídku. Celkovou váženou užitností se rozumí odpovídající stupeň z uspokojení dané nabídky. K této hodnotě dojdeme tak, že si nejdříve vypočítáme jednotlivé dílčí vážené užitnosti. Ty spočítáme vynásobením váhy daného kritéria a hodnotou zjištěnou v tabulce 3.9. Pro praktický příklad poslouží kritérium kvality pro nabídku A. Hodnota z tabulky 3.9 je 100, váha 0,3, když tyto dvě hodnoty vynásobíme, dostáváme dílčí váženou užitnost 30. Takhle to uděláme u každého kritéria v rámci nabídky A, a nakonec po sečtení dílčích vážených užitností dostaneme celkovou užitnost pro nabídku A. Opět pro lepší představivost poslouží tabulka 3.10.

Tab. 3.10 Konečná tabulka s celkovými váženými užitnostmi

Kritérium	Váha	Nabídka									
		A		B		C		D		E	
Nabídková cena (mil.)	0,34	80	27,2	86	29,24	100	34,00	87	29,58	96	32,64
Kvalita (body)	0,30	100	30,00	80	24,00	60	18,00	70	21,00	60	18,00
Provozní náklady (mil./rok)	0,14	95	13,30	100	14,00	91	12,74	68	9,52	76	10,64
Pozáruční servis (roky)	0,12	100	12,00	80	9,60	80	9,60	80	9,60	80	9,60
Dodací lhůta (měsíce)	0,10	100	10,00	89	8,90	80	8,00	100	10,00	89	8,90
Celková vážená užitnost	1,0	X	92,50	X	85,90	X	82,34	X	79,70	X	79,78
Pořadí nabídek	X	X	1.		2.		3.		5.		4.

Zdroj: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012.

Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>- **Vlastní zpracování**

Na základě tabulky 3.10, která představovala poslední krok k odtajnění záhady, která nabídka je z hlediska stanovených hodnotících kritérií nejvíce vhodná. Na tomhle příkladě je dobře ukázáno, jak důležité je pořádné zvážení, zda si jako hodnotící kritérium zvolit nejnižší nabídkovou cenu nebo ekonomickou výhodnost nabídky. Zároveň je na tomto případě krásně vidět, jak je důležitá potřeba celkového hodnocení nabídek při dodržení principů 3E. V našem případě, kdyby základním hodnotícím kritériem byla pouze

nabídková cena, tak by se nabídka A umístila až na posledním místě. Tento případ praktického postupu hodnotící komise je opravdu typickým příkladem, jak moc důležité rozhodnutí výběru hodnotícího kritéria je. Můžeme si být téměř stoprocentně jistí, že problematika správného použití hodnotících kritérií bude vždy patřit k nejčastějším chybám, kterých se zadavatel bude dopouštět. Jednoduše řečeno, kritérium nejnížší nabídkové ceny by mělo být použito pouze v případě, že bude garantováno, že při nejnížší nabídkové ceně bude dodrženo naplnění očekávání a předmětu veřejné zakázky. Že zadavatel dostane za vynaložené peníze odpovídající hodnotu předmětu plnění. Pokud toto zajištěno není, je lepší přistoupit ke kritériu ekonomické výhodnosti nabídky, kdy na základě rozčlenění na dílčí kritéria a jejich hodnocení, dostává při správném určení vah, komplexnější výpověď o daném užítku jednotlivých nabídek. Jasným důkazem může být porovnání, kdy bychom viděli rozdíly v umístění nabídek, při rozdílných kritériích hodnocení. V případě zvolení jednoho hodnotícího kritéria nejnížší nabídkové ceny by bylo umístění nabídek úplně jiné, než tomu je v případě našem, kdy hodnotícím kritériem byla ekonomická výhodnost nabídky.⁵⁹

3.5 Elektronizace hodnocení veřejných zakázek

V dnešní moderní době je jasné, že oblast elektronické modernizace se samozřejmě dotkne i veřejných zakázek. Základem konceptu elektronizace veřejných zakázek a právním rámcem pro elektronizace veřejných zakázek je Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/17/ES. Tato směrnice poskytuje právní rámec pro transparentní a nediskriminační zadávání veřejných zakázek pomocí elektronických prostředků, stejně tak jako tato směrnice poskytuje základní pravidla pro výběr nejvhodnější nabídky právě pomocí elektronických pomůcek. Tato směrnice byla samozřejmě implementována do zákona o veřejných zakázkách. Na základě konceptu elektronizace veřejných zakázek přijala vláda ČR dne 10. Května 2006 usnesení č. 500, kterým odhlasovala přijetí Národního plánu elektronizace veřejných zakázek pro rok 2006 až 2010.⁶⁰

Národní plán představuje dokument vydaný vládou ČR, který tvoří základy pro zavádění informačních a elektronických technologií do veřejných zakázek. Tento

⁵⁹ OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolter Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

⁶⁰ POREMSKÁ, Michaela. *Elektronické zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 180 s. ISBN 978-80-7357-760-5.

dokument byl vydán jako výsledek silícího tlaku Evropské komise na členské státy, aby začali s implementací elektronizace do obchodních praktik. Hlavními výhodami elektronizace mají být především:

- zkrácení lhůt zadávacího řízení,
- úspora nákladů, především transakčních a s tím spojený růst konkurence,
- snižování jednotkových cen,
- zvýšení vyjednávací síly zadavatelů
- zlepšení konkurenčního prostředí,
- větší transparentnost procesu zadávání veřejných zakázek, především díky elektronizaci, kdy jsou jednotlivé úkony zaznamenávány elektronickým systémem- lehká dohledatelnost všeho.⁶¹

Na Národní plán navazuje vydání strategie elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011-2015. Je jasné, že z výše uvedených odstavců jasně vyplývá, že proces elektronizace nepředstavuje rychlou a jednoznačnou implementaci moderních technologií do veřejných zakázek, nýbrž „běh na dlouhou trať“. Jelikož je celý systém elektronizace podporován a stimulován hlavně Evropským parlamentem, je téměř určité, že ČR, jakožto členský stát EU, musí elektronizaci podporovat a prosazovat. Nicméně existuje několik ukazatelů, které nastiňují, že běžné užívání elektronizace v rámci veřejných zakázek, pro dodavatele i zadavatele, je poměrně dlouhou cestou.⁶²

Jak již bylo zmíněno výše, nepřímý pokyn k elektronizaci veřejných zakázek přišel ze strany EU. Celý proces v rámci ČR zajišťuje ministerstvo pro místní rozvoj, na jehož konci se očekává bezproblémové fungování zadávání veřejných zakázek na bázi elektronických technologií, což momentálně zatím zdaleka neodpovídá skutečnosti. Hlavním problémem jsou zatím technické a organizační nedostatky, které nevrhají upřímně na elektronizaci dobré světlo. Především se vyskytly případy, kdy během elektronické aukce došlo k výpadku systému, proto musela být aukce zrušena a opakována. Právě tyto okolnosti často zadavatele usvědčují v tvrzení, že je lepší se elektronicky zadávaným veřejným zakázkám vyhnout a zůstat v kolejích listinných veřejných zakázek. Na základě

⁶¹APUEN.CZ. *Elektronizace veřejných zakázek* [online]. 2010 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://www.apuen.cz/elektronizace-verejnych-zakazek>

⁶²MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Portál o veřejných zakázkách a koncesích: Elektronické zadávání veřejných zakázek* [online]. 2011 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Elektronicke-zadavani-verejnych-zakazek>

výskytu problémů samozřejmě Ministerstvo pro místní rozvoj v častých intervalech provádí nejrůznější analýzy funkčnosti. Na druhou stranu je potřeba vyzdvihnout některé pozitiva, která také prošla prvotními problémy, ale dneska fungují téměř se stoprocentní spolehlivostí, a to především Věstník veřejných zakázek nebo portál pro zadavatele, kde uveřejňují nejrůznější zadávací dokumentace, různá odůvodnění, písemné zprávy či uzavírané smlouvy. I přesto, že se zdá, že většina problémů, respektive zádrhelů je technického rázu, ve skutečnosti podstata problému je možná někde jinde.⁶³ Mnohokrát skloňovanou příčinou neschopnosti implementovat elektronizaci veřejných zakázek je právě častá změna legislativy, což připouští i v následujícím tvrzení Veronika Vároši z Ministerstva pro místní rozvoj, která říká: „*Jako častou překážku uvádějí zadavatelé neexistenci jednotného nástroje, u kterého by stát garantoval, že je funkčnost ve shodě s aktuální legislativou, a to vzhledem k častým novelizacím zákona.*“⁶⁴ Dalším možnou podstatnou příčinou zpomalování elektronizace veřejných zakázek může být neustále střídání vlád, které mají rozdílné názory na koncept eGovernment. Toto tvrzení podporuje i Lukáš Kohout z advokátní kanceláře Dáňa, Pergl & Partneři, který říká: *„Bez vyspělého prostředí eGovernmentu nelze očekávat, že oblast veřejných zakázek bude elektronicky na požadované úrovni.“*⁶⁵

Je tedy více než jasné, že i když se Ministerstvo pro místní rozvoj snaží sebe víc, elektronizace veřejných zakázek je poměrně velké sousto a chce to svůj čas. Kroky, které pro to MMR dnes dělá, jsou očividné, v rozšířené době internetu vznikají portály, které shromažďují informace o veřejných zakázkách, což vede především k větší transparentnosti, zároveň se lidé dostanou snáze k hospodaření s veřejnými prostředky. Z důvodu poměrně masivního proniknutí informačních technologií do státní a veřejné a správy můžeme v budoucnu čekat větší a větší urychlování přechodu na úplnou elektronizaci, nicméně vzhledem k dřívějším okolnostem je možné, že to ještě nějaký rok potrvá.

⁶³ ČERVENKOVÁ, Barbora. Problémem elektronizace veřejných zakázek je nestálá právní úprava a střídání vlád. In: *ProByznys.info* [online]. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://probyznysinfo.ihned.cz/zakazky-a-dotace-verejne-zakazky/c1-62916030-problemem-elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad%20elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad>

⁶⁴ ČERVENKOVÁ, Barbora. Problémem elektronizace veřejných zakázek je nestálá právní úprava a střídání vlád. In: *ProByznys.info* [online]. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://probyznysinfo.ihned.cz/zakazky-a-dotace-verejne-zakazky/c1-62916030-problemem-elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad%20elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad>

⁶⁵ ČERVENKOVÁ, Barbora. Problémem elektronizace veřejných zakázek je nestálá právní úprava a střídání vlád. In: *ProByznys.info* [online]. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://probyznysinfo.ihned.cz/zakazky-a-dotace-verejne-zakazky/c1-62916030-problemem-elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad%20elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad>

V našem případě, respektive se zaměřením práce je pro účely této práce hodně podstatný institut elektronické aukce, který byl v této podkapitole zmíněn, nicméně nijak více nebyl rozebrán. Více o pojmu elektronická aukce v kapitole č. 4.

3.6 Analýza nejčastějších chyb ve fázi hodnocení nabídek a návrhy prevence

Na základě auditu, který provádělo Generální ředitelství pro regionální politiku Evropské komise, byla vypracována analýza nejčastějších chyb během výběrového řízení. Základní pochybení prý údajně vzniká již při samotné implementaci směrnic a důsledkem toho vznikají nejčastější chyby, jako je nesprávné stanovování hodnotících kritérií. Nejčastěji dochází ke dvojímu pochybení v souvislosti s kritérii. Prvním problémem jsou nevhodně volená kritéria a druhým stěžejním problémem jsou chyby při používání hodnotících kritérií. Z analýz zadávacích dokumentů vyplývá, že hlavními nedostatky je nesprávné rozlišení mezi kvalifikačními kritérii a hodnotícími kritérii. V případě nevhodně zvolených kritérií můžeme uvést jako ideální případ chyby, kdy zadavatel jako hodnotící kritérium uvede kvalifikační předpoklady. Už z podstaty věci je to nesmysl, jelikož tohle by mělo být základní předpokladem pro účast v daném zadávacím řízení- splnění kvalifikačních předpokladů. Stejně tak jako hodnotící kritérium schopnost realizovat zakázku. Opět je první na mysli, že tohle by mělo být spíše kritérium účasti v soutěži, a ne hodnotící kritérium.⁶⁶

Dalším prohřeškem, kterého se zadavatelé dopouští, je v případě stanovení ekonomické výhodnosti nabídky jako hodnotícího kritéria, kdy si zvolí více hodnotících kritérií, aniž by v zadávací dokumentaci uvedl, jak tyto kvalitativní kritéria budou hodnocena. V zadávací dokumentaci jsou uvedeny jen váhy, ale není uvedeno, co se onou kvalitou, technickými parametry, technickou úrovní myslí a celkově nejasnosti ohledně hodnocení daných kritéria. Zájemci o veřejnou zakázku pak netuší, co je pro zadavatele v rámci daného kritéria stěžejní a jaké informace mu poskytnout, aby to co nejvíce odpovídalo požadavkům zadavatele.⁶⁷

⁶⁶ ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. *Zadávací veřejných zakázek a zakázané dohody dodavatelů*. Brno, 2012. Dostupné z: http://www.uohs.cz/download/Sekce_VZ/OTVEZ/Manual-_konecnaverze-24_9_12.pdf

⁶⁷ OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST. *Nejčastější chyby zadavatelů při zadávání veřejných zakázek* [online]. 2013 [cit. 2015-04-26]. Dostupné

Dobrym příkladem nejasností ohledně specifikace jednotlivých příkladů může být rozhodnutí ÚOHS č.j. S214/2008/VZ-18370/2008/510/Od ze dne 22.1.2009. Zadavatel si jako hodnotící kritéria zvolil nabídkovou cenu při váze 70% a technické řešení při váze 30% a uvedl, že v rámci hodnotícího kritéria „technické řešení“ sestaví hodnotící komise pořadí nabídek tak, že první v pořadí bude mít 100 bodů a následující nabídka bude mít takové bodové ohodnocení, které odpovídá míře splnění daného dílčího kritéria vzhledem k první nabídce. Problém nastává v momentě, kdy sice zadavatel určil, jak bude dané kritérium hodnoceno, nicméně v zadávací dokumentaci už blíže nespecifikoval parametry, či vlastnosti, které budou určující při hodnocení dílčího kritéria a výběru nejvhodnější nabídky. Pro u dodavatelů vystaly pochybnosti, které skutečnosti v rámci tohoto kritéria budou pro zadavatele stěžejní, a není také jasné, jak by měla vypadat ideální nabídka. Zde tedy nebyla splněna podmínka jasného a srozumitelného zadání hodnotících a soutěžních podmínek, dle kterých by měla být určena nejvhodnější nabídka. Na základě výše zmíněných skutečností vydal ÚOHS rozhodnutí, ve kterém uznal pochybení na straně zadavatele, který nedodržel postup daný zákonem o veřejných zakázkách § 78 odst. 4 v návaznosti na § 6 zákona, tím že hodnotící kritérium „technické řešení“ stanovil takovým způsobem, který způsobil nejasnosti v zadávací dokumentaci, došlo k porušení zásady transparentnosti, přičemž na základě všech těchto okolností mohlo dojít k ovlivnění výběru nejvhodnější nabídky.⁶⁸

Dalším příkladem nám může být rozhodnutí ÚOHS č. j. S107/2008/VZ-397/2009/530/JVa ze dne 28. 2. 2009, kdy zadavatel v zadávací dokumentaci k hodnotícímu kritériu „technické parametry dodaného stroje“ uvedl výčet technických parametrů. Což by nebylo nijak divné, jelikož na základě prohlášení ÚOHS je obecně přípustné při veřejných zakázkách, jejichž předmět plnění je technicky složitý, takový výčet základních parametrů uvést pouze příkladem, jelikož by důkladný popis všech parametrů byl příliš složitý nehledě na to, že samotný zadavatel některé parametry nemusí vůbec zvažovat. Problémem je, že v našem případě je ve zprávě o posouzení a hodnocení nabídek uvedeno nejen hodnocení dle zmíněných technických parametrů v zadávací dokumentaci, ale zároveň je zde uvedeno následující: „z nabízených strojů nejlépe

z: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:0TqS9rehYcIJ:www.op-vk.cz/filemanager/files/file.php%3Ffile%3D31912+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

⁶⁸ Rozhodnutí ÚOHS č. j. S214/2008/VZ-18370/2008/510/Od ze dne 22.1.2009. In: *Sbirky rozhodnutí*. 2009. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-7789.html>

vyhovují stroje elektrické, mají nižší provozní náklady a nehrozí riziko nebezpečí emisí.“⁶⁹ Zadavatel kromě předem zmíněných dílčích parametrů hodnotil ještě další přidávané parametry. Je logické, že tohle jsou poměrně stěžejní parametry, které musely být zadavateli známy již během tvorby zadávací dokumentace, jsou to parametry, které jsou očividně pro zadavatele předem odhadnutelné. Úřad zde především poukazuje na fakt, že zadavatel měl kritérium provozních nákladů určitě uvést do zadávací dokumentace, aby se na tento parametr mohl zájemce o veřejnou zakázku zaměřit, jelikož to je pro zadavatele rozhodující a stěžejní. Ze závěrů rozhodnutí ÚOHS vyplývá, že zadavatel porušil § 78 odst. 4 zákona a to tím, že zadávací dokumentace neobsahovala dostatečné instrukce, jakým způsobem bude zadavatel hodnotit nabídky podle dílčích hodnotících kritérií.⁷⁰

V předchozí části této podkapitoly byl řeč především o hodnocení nabídek na základě hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky. Problémy, které se v těchto případech vyskytují, jsou také popsány výše, nicméně problémy nastávají i v případech, kdy si zadavatel zvolí jako hodnotící kritérium nejnížší nabídkovou cenu. V určitých případech není ideální toto kritérium použít. V praxi totiž dochází k neustálému používání tohoto kritéria v situacích, kdy to není úplně na místě a vhodné. Jak již bylo zmíněno několikrát, kritérium nejnížší nabídkové ceny je možno používat jen v případech, kdy přínosy z jednotlivých nabídek budou velice podobné nebo stejné. Je však velice důležité brát v úvahu i budoucí vývoj daného předmětu plnění, provozní náklady a hlavně jestli za danou nižší cenu dostaneme odpovídající kvalitu, nebo právě nízká cena bude vykoupena také nižší kvalitou. Tyhle kritéria je důležité zvážit důkladně, jelikož pochybení v tomto ohledu je nejčastější. Právě nízká cena nemusí vždy znamenat nejvhodnější nabídku, protože pokud správně nezvážíme budoucí provozní náklady, můžeme se za pár let dostat na náklady, které převyšují například třetí nabídku v pořadí.⁷¹

Dohadování se, jestli je z hlediska úspory veřejných prostředků lepší volit jako hodnotící kritérium nejnížší nabídkovou cenu nebo naopak ekonomickou výhodnost nabídky, bude provázet zákonodárce a vlastně i zadavatele nejspíš pořád. Na základě § 6 odst. 2 vyhlášky č. 232/ 2012 Sb., o podrobnostech rozsahu odůvodnění účelnosti veřejné zakázky a odůvodnění veřejné zakázky je možné pozorovat právě větší inklinovanou

⁶⁹ Rozhodnutí ÚOHS č. j. S107/2008/VZ-397/2009/530/JVa ze dne 28.2.2009. In: *Sbírky rozhodnutí*. 2009. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-7835.html>

⁷⁰ Rozhodnutí ÚOHS č. j. S107/2008/VZ-397/2009/530/JVa ze dne 28.2.2009. In: *Sbírky rozhodnutí*. 2009. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-7835.html>

⁷¹ OCHRANA, František. *Veřejné zakázky*. Praha: Ekopress, 2004, 173 s. ISBN 80-86119-79-3.

zákonodárců právě k hodnoticímu kritériu nejnižší nabídkové ceny. Odůvodněním je, že při volbě hodnoticího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky a následného rozčlenění na větší množství dílčích hodnotících kritérií dochází ke snadné manipulaci s nabídkami. Na jednu stranu jsou protikorupční snahy našich zákonodárců pěkné, na stranu druhou to vlastně vůbec nepřináší rozuzlení dilematu v použití vhodných kritérií.⁷²

Je tedy jasné a zřejmé, zároveň úctyhodné, že se snažíme ve veřejném sektoru nacházet úspory, nicméně ne vždy musí nejlevnější znamenat ekonomicky nejúspornější a nejvýhodnější. Dobrým příkladem mohou být veřejné zakázky ve stavebnictví. V dnešní době, kdy kvalita jako základní předpoklad každého produktu ustupuje stranou, je na místě uvažovat, že pokud dodavatel nabízí příliš nízkou nabídkovou cenu, může to být právě z důvodu použití méně kvalitních materiálů. V konečném důsledku po uplynutí pár let, prvních opravách se můžeme dostat na cenu, která je úplně někde jinde. Proto je důležité zvážit, zda nejnižší cena opravdu odpovídá očekávané kvalitě.

Z výše uvedeného výpisu faktorů, které ovlivňují hodnocení nabídek na veřejné zakázky je jasné, že zadavatel si musí v první řadě vlastně uvědomit, dle jakého hodnoticího kritéria chce nabídky hodnotit. Tento na první pohled jednoduchý krok, je vlastně tím nejdůležitějším. V případě jasně a srozumitelně stanovených hodnotících kritérií budou dodavatelé posílat nabídky na veřejné zakázky přímo na míru zadavateli a samotné hodnocení nabídek bude pro zadavatele, respektive pro hodnotící komisy jednodušší. Je tedy zřejmé, že fáze hodnocení nabídek není nic jiného než aplikování hodnotících kritérií na danou konkrétní nabídku. Na konci hodnotící fáze je zadavateli známa nejvhodnější nabídka, která nejlépe odpovídá požadavkům zadavatele, a tím může dojít k naplnění prvotního úmyslu zadavatele. Je jen otázkou, zda zadavatele v budoucnu dostatečně pochopí důležitost hodnotících kritérií a ze všech možných rozhodnutí ÚOHS si vezmou nějaké ponaučení do budoucna, která povedou nejen k ekonomickým úsporám veřejných prostředků, ale zároveň k větší transparentnosti veřejných zakázek jako takových.

⁷² ŠILHÁNEK, Michal. EPRAVO.CZ. *Hodnotící kritéria výběrových řízení* [online]. 2012 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-hodnoticim-kriteriim-vyberovych-rizeni-85384.html>

4 Analýza vybraných případů v rámci města Uničov

Tato kapitola bude zaměřena na analýzu způsobů hodnocení veřejných zakázek městem Uničov. Samozřejmě nejlepším nástrojem pro názornou ukázkou budou příklady veřejných zakázek z praxe, na kterých půjde dobře vidět, jak město v hodnocení postupovalo a podle čeho konkrétní nabídky hodnotilo. Nebude účelem vybrat dva nebo tři případy, které zde budou rozebrány krok po kroku, ale základním smyslem bude poukázat na změny ve způsobu hodnocení veřejných zakázek především díky neustálým právním změnám, změnám legislativy, elektronizace a celkově všech změn, které ovlivnili v posledních letech způsoby hodnocení veřejných zakázek města Uničov. Právě téměř každoroční novela ZVZ způsobuje menším obcím časté problémy, kdy se musejí v pravidelných intervalech přizpůsobovat novým způsobům, novým věcem, což pro obce jako je Uničov představuje nejen velké náklady finanční, ale i časové.

Uničov je Středomoravské město sčítajíc celkem zhruba 12 000 obyvatel i s přílehlými městskými částmi. Rozpočet města se za posledních pár let pohybuje kolem 200 000 000 Kč, se kterým město hospodaří více než dobře. Rozpočet pro rok 2015 byl odsouhlasen na 225 000 000 Kč a novinkou je, že na webových stránkách mohou obyvatelé města, respektive všichni návštěvníci webu, využít aplikace rozklikávací rozpočet. Tento rozpočet samozřejmě ovlivňuje i zamýšlené veřejné zakázky, v případě, že město nedostane dotace z EU, nebo respektive, jak velké tyto dotace budou. Nicméně je nutné konstatovat, že za poslední bodu město investovalo hodně veřejných prostředků na veřejné zakázky ke zvelebení města samotného. Což pozitivně vnímá většina obyvatelů města Uničov.⁷³

Hlavním právním podkladem pro zadávání veřejných zakázek je samozřejmě kromě ZVZ také směrnice S/03/2014 k zadávání zakázek hrazených z finančních prostředků Města Uničova, vydaná 24. 06. 2014 s platností od 1. 7. 2014, která upravuje postup orgánů, volených zástupců a zaměstnanců Města Uničova při zadávání zakázek malého rozsahu, zároveň upravuje povinnosti a pravidla závazná pro účastníky zadávacího řízení pro veřejné zakázky na dodávky, služby a stavební práce, jejichž zadání je v režimu

⁷³ UNICOV.CZ. *Rozpočet a ekonomika města* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.unicov.cz/rozpocet-a-ekonomika-mesta/ds-1048/p1=13444>

zákona č. 137/ 2006 Sb. o veřejných zakázkách.⁷⁴ Směrnice tedy upravuje zadávání veřejných zakázek, jejichž pořizovací hodnota nepřesáhne 6 000 000Kč u zakázek na stavební práce nebo nepřesáhne hodnotu pořizovací ceny 2 000 000Kč u veřejných zakázek na dodávky a služby. V ostatních případech, kdy jsou tyto hranice překročeny, u zakázek na stavební práce i na dodávky a služby, potom se město řídí výhradně dle zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách.

4.1 Základní statistické údaje o hodnocených veřejných zakázkách

Pro lehké statistické zhodnocení a celkově vytvoření si nějaké představy, jakými veřejnými zakázkami se město zabývalo, bude vybráno období let 2008- 2015, kde v následujících kapitolách půjde dobře vidět, jak se na základě měnící se legislativy a měnících se trendů v zadávání a hodnocení veřejných zakázek měnily i postupy v rámci města Uničova, což mělo samozřejmě dopad i na samotný způsob hodnocení veřejných zakázek, hodnotící kritéria a celkové ekonomické smýšlení o veřejných zakázkách.

Uničov není nijak velké město, kde by řešení veřejných zakázek bylo na denním pořádku. Tomu také odpovídá celkový počet realizovaných veřejných zakázek. Za období let 2008- 2015 Město Uničov realizoval celkem 40 veřejných zakázek, které byly řádným způsobem zadány a předmět plnění byl splněn, tedy realizován. Celkový finanční objem těchto zakázek odpovídá sumě 330 304 820,- Kč bez DPH. Současně největší hodnotu představovala veřejná zakázka z roku 2009 na revitalizaci náměstí města, která byla ve výši 54 424 578,- Kč bez DPH. Druhá v pořadí byla veřejná zakázka na energetická opatření pro Základní školu Pionýrů, Uničov, která byla ve výši méně než poloviny hodnoty revitalizace náměstí města, tedy konkrétně 19 950 000,- Kč bez DPH.

⁷⁴ Směrnice S/03/2014 k zadávání zakázek hrazených z finančních prostředků Města Uničova. In: *Právní předpisy Města Uničova*. 2014. Dostupné z: <http://www.unicov.cz/smernice/ds-1087/p1=13448>

Tab. 4.1 Seznam 10- ti největších veřejných zakázek zadaných městem Uničov

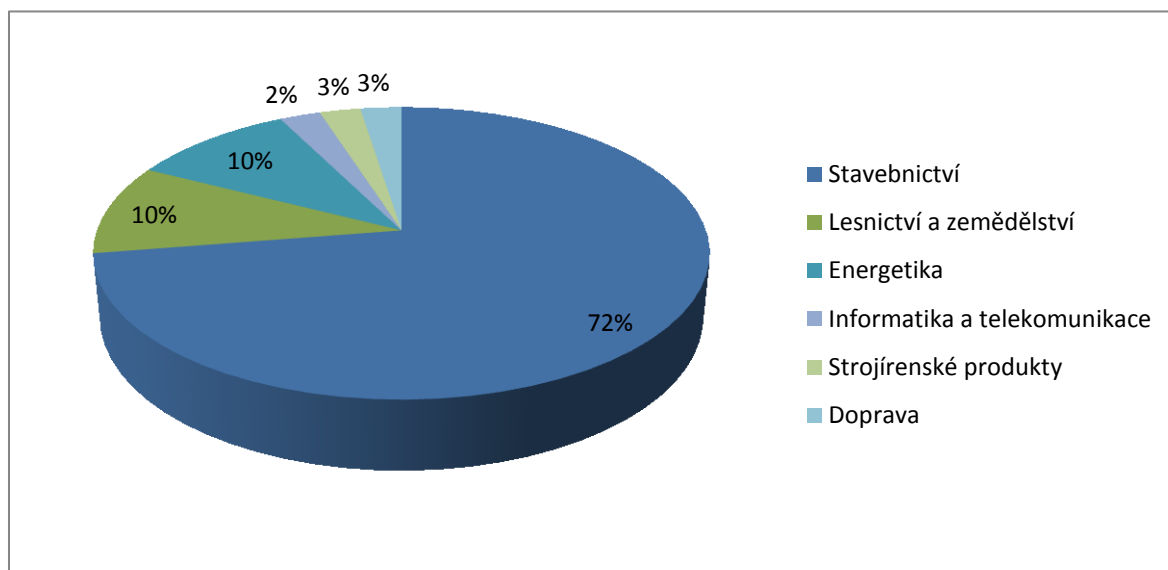
Název veřejné zakázky	Cena Kč bez DPH
Město v hradbách - revitalizace centrálního náměstí MPZ	54 424 578,-
Základní škola Uničov, Pionýrů 685- energetická opatření	19 950 000,-
Město v hradbách – rekonstrukce ulic v MPZ Uničov, ulice Litovelská, Haškova a Příční	15 150 000,-
Bezbariérový Uničov - VI. Etapa	14 185 230,-
Uničov, lokalita na Nivách, inženýrské sítě a komunikace pro výstavbu rodinných domů - I. Etapa	14 085 215,-
Rekonstrukce komunikací v historickém jádru Uničova- Olomoucká ulice	13 862 550,-
Město v hradbách - revitalizace budovy bývalé městské šatlavy	13 653 361,-
Rekonstrukce domů DPS a azylového domu v Uničově	13 519 434,-
ZŠ U Stadionu Uničov - energetická opatření	13 384 000,-
Energetická opatření v areálu Polikliniky Uničov	11 655 000,-

Zdroj: VSECHNYZAKAZKY.CZ. *Město Uničov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z:http://www.vsechnyzakazky.cz/zadavatel/detail/125921/Mesto-Unicov#charts_vse - **Vlastní zpracování**

Jak je možné pozorovat z deseti největších veřejných zakázek převážnou část veřejných zakázek, které město Uničov v tomto období zadalo, bylo převážně na stavební práce. Tyto zakázky představují značné procento všech zadaných veřejných zakázek.(viz Graf 4.1)⁷⁵

⁷⁵ VSECHNYZAKAZKY.CZ. *Město Uničov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z:http://www.vsechnyzakazky.cz/zadavatel/detail/125921/Mesto-Unicov#charts_vse

Graf 4.1. Procentuální vyjádření počtu veřejných zakázek dle odvětví

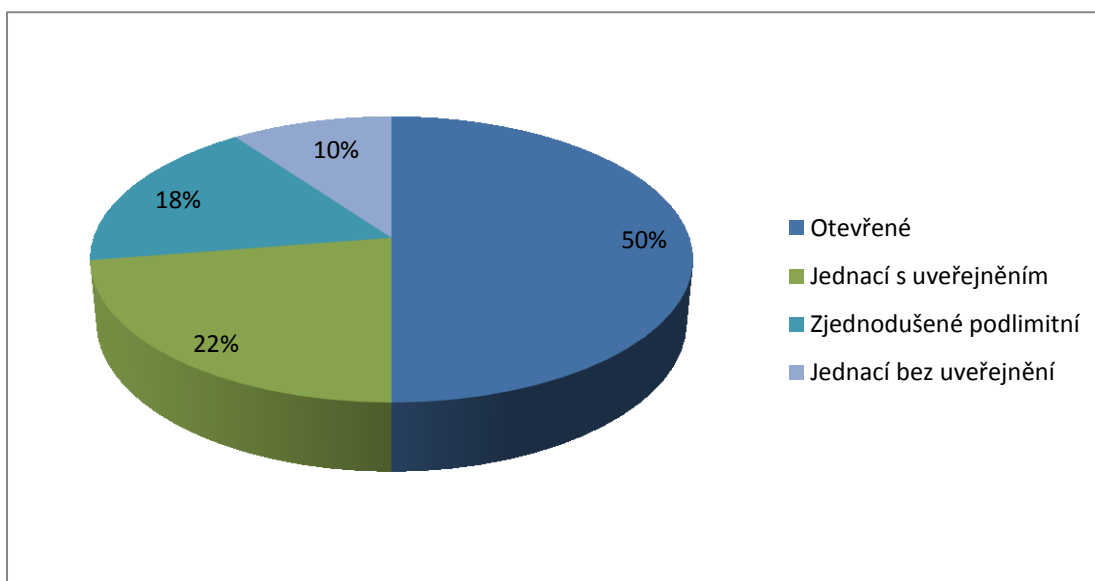

Zdroj: VSECHNYZAKAZKY.CZ. *Město Uničov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.vsechnyzakazky.cz/zadavatel/detail/125921/Mesto-Unicov#charts_vse - **Vlastní zpracování**

Z grafu je tedy jasně zřetelné, že veřejné zakázky ve stavebnictví tvoří až 72% všech zadaných veřejných zakázek městem Uničov za období let 2008 až 2015. Tento trend je spojen především s celkovou ideou města, která je postupně realizována právě od roku 2008, kdy se město snaží skloubit dohromady investice ve formě revitalizací, zkrášlování města a investic současných, které v budoucnu zajistí úsporu nákladů ve formě energetických opatření.

Samozřejmě statistiky by šli uvést u nejrůznějších parametrů, jako je právě například i forma hodnocení nabídek, nicméně tohle bude podstatou šetření v podkapitole následující. Tyhle statistiky představují spíše obecnější sumarizaci veřejných zakázek zadaných městem Uničov. Veřejné zakázky je příhodné rozdělit i podle samotného zadávacího řízení právě v této podkapitole. Viz graf 4.2, který ukazuje opět procentuální zastoupení jednotlivých způsobů řízení veřejných zakázek.

Graf 4.2 Procentuální rozdělení veřejných zakázek dle druhu řízení

Zdroj: VSECHNYZAKAZKY.CZ. *Město Uničov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: http://www.vsechnyzakazky.cz/zadavatel/detail/125921/Mesto-Unicov#charts_vse - **Vlastní zpracování**

Z grafu je viditelné, že právě u poloviny zadaných veřejných zakázek bylo využito otevřeného druhu řízení. Vysvětlení jednotlivých druhů řízení byla věnována poměrně důkladná část v kapitole 1. Jednotlivých veřejných zakázek se nejčastěji účastní počet 4 nabídek, celkově můžeme říci, že počet nabídek podávaných na jednu veřejnou zakázku je v rozmezí 3-6 nabídek na veřejnou zakázku. Opět to spíše vypovídá o nižším rozsahu veřejných zakázek ve městě Uničov.⁷⁶

4.2 Důležité mezníky týkající se změn v hodnocení veřejných zakázek

Oblast veřejných zakázek, co se novelizací týče, je jednou z oblastí, kde novelizace probíhají, dá se říct s roční pravidelností. Od roku 2006, kdy byl zákon o veřejných zakázkách přijat, byl novelizován cca osmnáctkrát. Nicméně není se čemu divit, jelikož jde o hospodaření s veřejnými prostředky, proto je zapotřebí, aby oblast veřejných zakázek byla upravena dokonale, aby všechny kroky byly transparentní a prostě vše fungovalo, tak jak má. Novelizace se samozřejmě týká i menších měst, jako je například Uničov.

⁷⁶ CENT. *Profil zadavatele: Město Uničov* [online]. 2013- 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele-vz.cz/profile_display_273.html

Samozřejmě menší města mají s novelizacemi poněkud větší problémy, především díky finanční náročnosti aplikovaných změn, které s sebou novelizace přináší. Co se podstatnější změn týká, ve městě Uničov můžeme zaznamenat dva podstatné zlomy v hodnocení veřejných zakázek. Oba zlomy společně a analýzou vybraných případů, kde půjde názorně vidět, jak se jich změna dotkla, budou uvedeny v následujících podkapitolách.

4.2.1 Změny v preferenci hodnotících kritérií 2010/ 2011- elektronizace

Prvním důležitým milníkem v hodnocení veřejných zakázek byl přelom roku 2010 a 2011, kdy město Uničov koupilo licenční práva na elektronické prostředí na zadávání veřejných zakázek a přechází na elektronické aukce. Ve směrnici města S/03/2014 je uvedeno, že pokud touto směrnicí nebo na základě rozhodnutí rady města nebude uvedeno jinak, bude hodnocení nabídek přednostně probíhat právě pomocí elektronické aukce. Od roku 2011 ve všech případech veřejných zakázek město Uničov využívá jako hodnotící kritérium nejnižší nabídkovou cenu a jako hodnotící prostředek výhradně elektronickou aukci. Koncem roku 2011 byla kompletně dokončena 1. Fáze rozvoje informačních technologií pro město Uničov, jeho příspěvkové organizace a také pro obce ve správním obvodu města. Podstatou rozvoje informačních technologií bylo především vybudování informačního centra pro ukládání dat v rámci celého správního obvodu. Zároveň na konci roku 2011 byly pozorovány první finanční úspory z důvodu implementace elektronické aukce jako prostředku na hodnocení veřejných zakázek zadaných městem i jeho příspěvkovými organizacemi.⁷⁷

Elektronická aukce je elektronický nástroj hodnocení veřejných zakázek, které je součástí programu elektronizace veřejných zakázek. Elektronická aukce představuje moderní nástroj pro hodnocení veřejných zakázek, který je momentálně více preferován právě zákonem od veřejných zakázek a to především z důvodu větší průhlednosti veřejných zakázek, jelikož elektronický systém, zaznamenává každý krok hodnocení a tyto kroky jsou zpětně dohledatelné.⁷⁸ Tento nástroj přináší výhody nejen pro dodavatele, kteří jsou schopni v reálném čase pomocí internetu vylepšit svoje původní nabídky prostřednictvím aukčního souboje s ostatními dodavateli. Pro dodavatele to samozřejmě

⁷⁷ UNICOV.CZ. *Výroční zpráva Městského úřadu Uničov za rok 2011* [online]. 2013- 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele-vz.cz/profile_display_273.html

⁷⁸ APUEN.CZ. *Elektronická aukce jako metoda hodnocení nabídek* [online]. 2010 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.apuen.cz/elektronicka-aukce-jako-metoda-hodnoceni-nabidek>

logicky přináší výhodu v podobě nižších nákladů na veřejnou zakázku. Pořadí nabídek je stanovováno průběžně a automaticky systémem na základě hodnotících kritérií, která jsou předem všem známá.⁷⁹ Město Uničov využívá především hodnotícího kritéria nejnižší nabídková cena právě od roku 2011.

Elektronické aukce mají sloužit jako protikorupční nástroj, který by měl vymítit manipulování s hodnocení veřejných zakázek. Zda to tak je nebo není, je možné se jen domnívat, nicméně vždy se najdou cesty, jak tento systém obejít, a vždy se najdou lidé, kteří to budou zkoušet. Tento nástroj však především u zakázek menšího rozsahu pomáhá menším městům a obcím ušetřit poměrně velké finanční prostředky, což je případ i Uničova.⁸⁰

4.2.2 Veřejné zakázky na realizaci cyklostezek 2010 a 2011

Dobrym příkladem na poukázání změn plynoucích z elektronizace veřejných zakázek mohou být dvě veřejné zakázky, jedna z roku 2010 na vybudování cyklostezky z Uničova do přilehlé obce Želechovice a druhá z roku následujícího opět na vybudování cyklostezky, tentokrát do přilehlé obce Medlov. Na těchto dvou veřejných zakázkách půjde krásně vidět rozdíl mezi hodnotícími kritérii a způsoby hodnocení před a po zavedení elektronizace. Zadavatelem prvně zmiňované zakázky bylo Město Uničov, které vyhlásilo veřejnou zakázku na stavební práce. Předmětem veřejné zakázky byla realizace pozemní komunikace pro cyklisty. Jak je již patrné z předmětu veřejné zakázky, jedná se o veřejnou zakázku na stavební práce, jako druh zadávacího řízení bylo použito jednání s uveřejněním. Veřejné zakázky se účastnilo celkem 8 nabídek. Co je pro náš případ však nejvíce podstatné, jsou použítá hodnotící kritéria a způsob hodnocení. Do výše zmíněného roku 2011, kdy byla zavedena v Uničově elektronizace veřejných zakázek, byla jako hodnotící kritéria využívána především ekonomická výhodnost nabídek. To byl případ i této veřejné zakázky. Jako dílčí kritéria byly použity výše nabídkové ceny s váhou 75%, sankce za nedodržení termínu plnění 15%, záruka 15%. Při pohledu na tyto kritéria musíme zvažovat rok, ve kterém byla veřejná zakázka zadávána, protože například kritérium sankce se v dnešní době používá spíše v obchodních podmínkách, než jako

⁷⁹ E-ZAK. *Elektronická aukce* [online]. 2011 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.ezak.cz/elektronicka-aukce>

⁸⁰ ŠNÍDL, Vladimír. *EKONOM. Elektronické aukce jsou často jen divadlo O tom, že někteří zadavatelé aukce manipulují, jak popsala* [online]. 2012 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-57222630-elektronicke-aukce-jsou-casto-jen-divadlo>

hodnotící kritérium. Rozhodně dobrých kritériem je kritérium záruky, jelikož tohle je opravdu podstatné, můžeme tady tedy hovořit o ekonomicky výhodné nabídce, jelikož kombinuje nízkou cenu s poskytnutou kvalitou, která je garantována ještě i zárukou. V případě, že bychom zvolili jen kritérium nejnižší nabídkové ceny, mohlo by se stát, že bychom dostali možná plnění za nižší cenu, nicméně při budoucích potížích a absenci nadstandardní záruky, by náklady mohli značně vzrůst. Zde se ukazuje to, několikrát opakované tvrzení, že při stanovování hodnotících kritérií je důležité koukat trochu do budoucna a ne slepě jen hledět na cenu nabídky, které zrovna při nízké pořizovací ceně nemusí znamenat zaručeně nejnižší provozní náklady celého předmětu plnění.⁸¹

V případě druhé totožné veřejné zakázky, opět na zhotovení cyklostezky, tentokrát však logicky do jiné obce, byla už zakázka zadána a hodnocena po zavedení elektronizace veřejných zakázek městem Uničov. Pro naše účely je naprosto zbytečné zabývat se všemi změnami a rozdíly mezi těmito dvěma, na první pohled stejnými, zakázkami. Je zde však jeden podstatný rozdíl a to především ve formě hodnotících kritérií. V prvním případě město hodnotilo podle ekonomické výhodnosti veřejné zakázky s přihlédnutím k dílčím kritériím. V tomto druhém případě už využívá jako hodnotící kritérium nejnižší nabídkovou cenu a hodnocení probíhá prostřednictvím elektronické aukce. Město přistoupilo k elektronické aukci v roce 2011, kdy od tohoto roku všechny veřejné zakázky zadané městem Uničov, pokud není stanoveno jinak, hodnotí právě na základě elektronické aukce. Město se tak tímto způsobem snaží zajistit transparentnost veřejných zakázek a samozřejmě snížení výdajů veřejných prostředků, které jsou pro menší město dosti důležité.⁸² Starosta města Uničova Bc. Dalibor Horák si však tvrdě stojí za svým, že nevidí sebemenší problém v hodnocení místních zakázek a na dotaz, zda si nemyslí, že by v některých případech nemělo být použito více hodnotících kritérií, odpovídá jasně:

„ Uničov je město, které jako jedno z mnoha přistupovalo k elektronizaci poněkud s obavami a nejistotou, co samotná elektronizace přinese. Především jsme od toho očekávali ulehčení celého systému zadávání a hodnocení veřejných zakázek, což se po uplynutí určitého času ukázalo jako správné očekávání. Navíc neustálé volení hodnotícího kritéria nejnižší nabídkové ceny je na základě výsledků z minulosti také velice výhodné. Dodavatelé mají jasnou představu, podle čeho budeme veřejné zakázky hodnotit, nehledě

⁸¹MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Věstník veřejných zakázek* [online]. 2010 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z:<http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/en/Form/Display/106635>

⁸² MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Věstník veřejných zakázek* [online]. 2011 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z:<http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/en/Form/Display/116210>

na to, že v kombinaci s elektronickými aukcemi, kdy mezi sebou jednotliví dodavatelé zdravě soutěží, můžeme ušetřit i značné prostředky. Samozřejmě vždy, zde bude otázka, zda za nízkou cenu veřejné zakázky dostaneme odpovídající kvalitu plnění. S tímhle problémem zatím nemáme, jelikož firmy musí plnit určité kvalifikační předpoklady, blíže specifikované v zadávací dokumentaci. Zároveň jelikož je Uničov menší město, firem, které se o veřejné zakázky zajímají, není takové množství, jako tomu třeba je v případě Krajských měst, proto dané firmy dobře známe a hlavně známe jejich dřívější práci, jelikož to jsou většinou firmy z okolí. Samozřejmě, i když jsem tomu momentálně trochu nahrál, výběr vhodné nabídky probíhá vždy transparentním způsobem a hlavně za dodržení pravidla nezvýhodňování.“

Je nepochybné, že vedení města si stojí za svými rozhodnutími, že jejich způsob hodnocení je pro město ten nejlepší. Jiný pohled nato bohužel mají samotní obyvatelé města, kteří v mnoha případech kritizují hodnocení veřejných zakázek. Ani ne tak způsob hodnocení nabídek, respektive podle jakých kritérií, ale spíše poukazují na nečestný způsob volby nejvhodnější nabídky. Nicméně tohle jsou jen nepodložené tvrzení několika lidí, kteří údajně pozadí veřejných zakázek mají zmapované víc než dost a právě o manipulování s veřejnými zakázkami údajně vědí. Je potom těžké věřit, že proces elektronizace představuje především revoluce v transparentnosti veřejných zakázek, jelikož neustále budou případy, kdy tento systém bude obcházen. Na druhou stranu každý rozumný člověk, co v Uničově žije, musí konstatovat, že žádné zakázky nejsou kvůli zvolenému hodnotícímu kritériu nekvalitní. Co se děje v pozadí, je už bohužel mimo dosah obyčejných občanů.

4.2.3 Veřejná zakázka na realizaci energetických opatření- Základní škola Pionýrů

Jak již bylo zmíněno výše, od roku 2011 přistupuje město Uničov k hodnocení nabídek na veřejné zakázky zásadně podle hodnotícího kritéria nejnížší nabídková cena. V případě námi výše zvoleného příkladu veřejné zakázky na realizaci cyklostezky je tohle kritérium vhodně zvolené, jelikož předmět plnění není nijak obsáhlý ani složitý, proto se nedá předpokládat, že by dodavatel nízkou nabídkovou cenu kompenzoval nekvalitním materiálem nebo nekvalitním plněním. U veřejných zakázek tohoto typu může opravdu zadavatel zajistit pomocí vhodně zpracované zadávací dokumentace, kde bude jasně definovaný předmět plnění, že při porovnání všech nákladových a užitných vlastností budou jednotlivé nabídky rozlišeny právě jenom nabídkovou cenou. V takovém případě může město Uničov bez problémů a bez pochyb užít jako hodnotící kritérium nejnížší

nabídkovou cenu.⁸³ Opačný případ je například u veřejných zakázek, kde předmět plnění je složitější, proto se dá očekávat, že jednotlivé firmy mohou nabídnout odlišnou kvalitu plnění. Proto by bylo možná na místě zvolit jako kritérium hodnocení ekonomickou výhodnost nabídky.

Jako dobrý příklad by mohla posloužit veřejná zakázka z roku 2014 na realizaci energetických opatření Základní školy Pionýrů. Tato poměrně rozsáhlá veřejná zakázka řeší stavební úpravu Základní školy Pionýrů v Uničově. V zadávací dokumentaci je uvedeno, že energetická opatření se budou týkat celého venkovního pláště budovy, všechny objekty Základní školy Pionýrů budou opatřeny fasádním zateplovacím systémem, budou vyměněna všechna okna a dveře všech budov, bude provedeno zateplení a rekonstrukce půdy, které bude obnášet i celkovou výměnu střešního systému všech budov. Z tohoto výčtu je na první pohled zřetelné, že jde poměrně o složitou a komplikovanou rekonstrukci, která v sobě může skýtat velké množství rizik. Jak již bylo zmíněno několikrát, i zde byla jako hodnotící kritérium zvolena nejnížší nabídková cena. V tomto případě by bylo na místě využít právě ekonomicky výhodnosti nabídky, jelikož vzhledem z rozsahu veřejné zakázky by bylo dobré zvážit i jiná kritéria a ne jenom nabídkovou cenu. Myslím si, že právě u veřejných zakázek, kde plnění představuje komplexnější a obsáhlejší procesy, by bylo na místě zvolit i jiná kritéria než jenom nejnížší nabídkovou cenu. Hodnota této veřejné zakázky je někde okolo 20 000 000,- bez DPH, proto zde právě mohou dodavatelé rozpustit některé náklady ve formě méně kvalitních materiálů, které bude potřeba v budoucnu vyměnit za nové, což s sebou přinese další dodatečné náklady.⁸⁴ Neříkám, že tomu tak přesně musí být, nicméně v tomto případě to spíše zavání tím, že pro město je jednodušší zvolit si cestu menšího odporu. Je však na pováženou, zda tohle všechno je stále v rámci tří základních principů, které je třeba při hodnocení veřejných zakázek a při výběru nejvhodnější nabídky ctít, a to princip hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti.

Vysvětlení, proč město využívá především hodnotícího kritéria nejnížší nabídkové ceny, přidává Bc. Ondřej Kukula z odboru životního prostředí, kteří trochu smutně říká: *„bohužel ze strany nátlaku jednotlivých dodavatelů, jsme v některých případech volili jako hodnotící kritérium právě nejnížší nabídkovou cenu, a to hlavně proto, že jsme se*

⁸³ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

⁸⁴ CENT. *Profil zadavatele: Město Uničov* [online]. 2014 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele-vz.cz/P14V10000498>

několikrát potýkali s dlouhými a vleklými odvoláními jednotlivých dodavatelů, kteří si právě stěžovali na nesprávné posouzení jejich nabídek, kdy byly tyto nabídky hodnoceny právě podle ekonomické výhodnosti nabídky. Dodavatelé, kteří se odvolávali, se většinou odkazovali na fakt, že jejich cena byla nejnižší a proč tedy nevyhráli právě oni, a celkově zpochybňovali celý proces hodnocení veřejných zakázek na základě více dílčích hodnotících kritérií. Z toho důvodu, abychom ušetřili město zbytečných tahanic, které jsou při nejmenší časově náročné a brzdí realizace jednotlivých veřejných zakázek, volíme ve velké většině jako hodnotící kritérium nejnižší nabídkovou cenu, s tím, že se nyní zaměřuje na důkladný popis předmětu veřejné zakázky již v zadávací dokumentaci.“

4.2.4 Podstatné změny legislativy během roku 2012

Od 1. Dubna 2012 vstoupila v platnost protikorupční a transparentní novela zákona o veřejných zakázkách, která v první řadě zpřísňuje celý proces zadávání veřejných zakázek, zároveň daná novela přímo zmiňuje povinnosti zadavatele zveřejňovat veškeré informace o zadané veřejné zakázce na základě zákona o svobodném přístupu k informacím.⁸⁵ Na základě toho byla vydána vyhláška č. 133/2012 Sb. o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele. Od 1. Dubna 2012 má tedy každý zadavatel výlučnou povinnost právě pomocí tohoto elektronického nástroje uveřejňovat informace a dokumenty o svých veřejných zakázkách, aby do nich mohlo být na základě dálkové přístupu nahlédnuto. Adresa profilu zadavatele musí být volně přístupná ve Věstníku veřejných zakázek pro kohokoliv.⁸⁶

Tahle novelizace samozřejmě zasáhla i Uničov. Uničov, stejně jako většina zadavatelů, poskytuje široké veřejnosti přístup veřejným informacím a dokumentům, které si může každý prohlédnout. Smysl je jasný, stále větší a větší snaha, o co největší transparentnost veřejných zakázek, jakožto zprůhlednění finančních toků veřejných prostředků. Zájemce na profilu dozví veškeré informace o dané veřejné zakázce, způsob zadávacího řízení, druh řízení, jakým způsobem budou nabídky hodnoceny a dle jakých kritérií. Po řádném ukončení zadávacího řízení jsou zde přístupné i informace o vybraném uchazeči. Tento elektronický nástroj je určitě krokem dopředu, byť lidé budou neustále

⁸⁵MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Transparentní zákon o veřejných zakázkách začíná platit* [online]. 2012 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z:<http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2012/Transparentni-zakon-o-verejnych-zakazkach-zacina-p>

⁸⁶INFORMAČNÍ SYSTÉM O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH. *Profil zadavatele* [online]. 2012 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z:<http://www.isvz.cz/ISVZ/VZ/ProfilyZadavatele.aspx>

podezřívaví a budou mít pocit, že s veřejnými prostředky je spíše plýtváno, než se je snaží šetřit, každopádně všechny tyto novely jsou pozitivním krokem k růstu důvěry v transparentní zadávání a hodnocení veřejných zakázek.⁸⁷

4.2.5 Nejnižší nabídková cena vs. ekonomická výhodnost nabídky

Jak je patrné z dostupných informací, přelomovým rokem v hodnocení veřejných zakázek byl rok 2011, kdy město Uničov přechází z hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti na hodnotící kritérium nejnižší nabídkové ceny, s vyhodnocováním pomocí elektronické aukce. Tento přechod je výsledkem neustálých tlaků na snižování vynakládání veřejných prostředků z rozpočtů měst. Nicméně je nutné mít na paměti, že ne vždy je výhodné hodnotit jen na základě ceny, ale je dobré zvážit i ostatní faktory. Často se totiž stává, že kvalita bývá vykoupena právě nižší cenou, což je důležité si předem uvědomit. Každopádně, město Uničov, hodnotí přechod na elektronické aukce s použitím hodnotícího kritéria nejnižší nabídkové ceny jako úspěšný, protože to ve velké míře pomáhá snižovat veřejné výdaje a na druhou stranu se ještě nesetkalo s projevy snižování kvality. Celkově tlak na nižší ceny je poslední dobou celosvětový trend, bohužel se to v mnoha případech rovná nižší kvalitě, na kterou by dle mého názoru měl být kladen důraz právě u veřejných zakázek, které se většinou týkají realizace předmětu na delší dobu. Zároveň se hodnotící kritérium nejnižší nabídkové ceny může zdát jako dobrý prostředek pro manipulaci s veřejnými zakázkami, jelikož se hodnotí jen podle jednoho hodnotícího kritéria. V každém případě v rámci města Uničova se toto hodnotící kritérium zdá být dobře nastaveným a fungujícím způsobem hodnocení veřejných zakázek.

⁸⁷PROFILZADAVATELE. *Profil zadavatele veřejné zakázky* [online]. 2010- 2015 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele.cz/>

5 Závěr

V této diplomové práci jsem se zabýval hodnocením veřejných zakázek se zaměřením na důležitost správné volby hodnotícího kritéria, které výrazným způsobem ovlivňuje samotný proces hodnocení nabídek na veřejné zakázky. Nabídky na veřejné zakázky je možné hodnotit dle dvou stěžejních kritérií, která jsou dle zákona zadavatelé povinni uvést již v zadávací dokumentaci k veřejné zakázce. Jsou to kritéria buď nejnižší nabídková cena, nebo ekonomicky nejvýhodnější nabídka. V případě, že si zadavatel zvolí nejnižší nabídkovou cenu, jsou nabídky hodnoceny jen na základě nabídnuté ceny zadavatelem. V případě, že si zvolí kritérium ekonomická výhodnost nabídky, jsou obvykle nabídky hodnoceny na základě dílčích hodnotících kritérií. Bohužel existuje opravdu tenká hranice mezi tím, kdy je hodnotící kritérium použito správně, a kdy naopak už to vhodné není. Celkově z práce vyplývá, že je trendem tlačit na snižování výdajů veřejných prostředků, což nahrává kritériu nejnižší nabídkové ceny. Na druhou stranu zadavatel musí vždy zvážit, co je předmětem plnění, protože ne vždy je možné použít kritérium nejnižší nabídkové ceny. Na základě takto zvolených hodnotících kritérií probíhá samotné hodnocení veřejných zakázek. Je tedy dobré podotknout, že hodnocení veřejných zakázek ve své podstatě vychází právě z hodnotících kritérií, jelikož hodnocení není nic jiného než posouzení, do jaké míry dané nabídky splňují stanovená kritéria.

Nelze však obecně stanovit příklady, kdy je vhodné pro hodnocení nabídek použít jaké kritérium, je to případ od případu a je to opravdu na zodpovědnosti zadavatele, jak k volbě přistoupí. Volba kritéria zároveň určuje, jak bude dané hodnocení nabídek probíhat, jak bude náročné, jak moc bude samotné hodnocení obsáhlé.

První kapitola byla pojata hodně teoreticky, představovala jakýsi úvod do problematiky, nastínění základní charakteristiky veřejných zakázek s přiblížením právní úpravy veřejných zakázek. Druhá kapitola představovala již hlubší zamyšlení se nad problematikou hodnocení nabídek na veřejnou zakázku, analýzu dostupných hodnotících kritérií a možnostech jejich použití v praxi. Kapitola byla zároveň doplněna o praktický příklad hodnocení nabídky na veřejnou zakázku, což napomohlo k lepšímu pochopení celé problematiky. Závěrem kapitoly byly identifikovány nejčastější chyby, kterých se zadavatelé dopouští v rámci stanovování hodnotících kritérií, což se samozřejmě promítne do procesu hodnocení. Poslední kapitola byla zaměřena na důležité momenty, které byly klíčové pro hodnocení nabídek na veřejné zakázky, s udáním konkrétních příkladů z praxe

města. Jak je vidět z dané kapitoly, velkou roli ve změně hodnocení veřejných zakázek hrála elektronizace veřejných zakázek. Ta na našem území probíhá již deset roků, nicméně stále je to ještě píseň budoucnosti, než se elektronizaci plně přizpůsobí všechny subjekty zainteresované ve veřejných zakázkách.

Z celé práce vyplývá, že hodnotící kritéria jsou opravdu základním kamenem pro úspěšné a správné zhodnocení nabídek na veřejnou zakázku. Je tedy důležité k výběru těchto hodnotících kritérií přistupovat zodpovědně a důsledně zvážit veškeré aspekty a požadavky na předmět plnění veřejné zakázky. Byť je současným trendem kupovat, co možná nejlevněji, nicméně, ne vždy znamená nejlevněji také nejvýhodněji.

Tato práce by mohla sloužit zadavatelům veřejných zakázek jako informační materiál a pomůcka při realizaci veřejných zakázek, především při výběru vhodného hodnotícího kritéria s přihlédnutím k předmětu plnění VZ.

Seznam použité literatury

MONOGRAFIE

DOLEŽALOVÁ, Hana a Miroslav DOLEŽAL. *Stručný exkurz do problematiky veřejných zakázek*. Brno: Masarykova univerzita, 2011, 97 s. ISBN 978-80-210-5492-9.

JURČÍK, Radek. *Veřejné zakázky a koncese*. Praha: C.H.Beck, 2014. ISBN 978-80-7400-443-8.

JURČÍK, Radek. *Zadávání veřejných zakázek v praxi*. Praha: C.H.Beck, 2002, 207 s. ISBN 80-7179-743-X.

KRENK, Michal. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Galén, 2005, 171 s. ISBN 80-7262-343-5.

OCHRANA, František. *Veřejné výdajové programy, veřejné projekty a zakázky*. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 220 s. ISBN 978-80-7357-644-8.

OCHRANA, František. *Veřejné zakázky*. Praha: Ekopress, 2004, 173 s. ISBN 80-86119-79-3.

OCHRANA, František. *Zadávání, hodnocení a kontrola veřejných zakázek*. Praha: Ekopress, 2008, 153 s. ISBN 978-80-86929-46-0.

POREMSKÁ, Michaela. *Elektronické zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 180 s. ISBN 978-80-7357-760-5.

RAUS, David. *Zadávání veřejných zakázek*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-80-7357-658-5.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

APUEN.CZ. *Elektronická aukce jako metoda hodnocení nabídek* [online]. 2010 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.apuen.cz/elektronicka-aukce-jako-metoda-hodnoceni-nabidek>

APUEN.CZ. *Elektronizace veřejných zakázek* [online]. 2010 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://www.apuen.cz/elektronizace-verejnych-zakazek>

CENT. *Profil zadavatele: Město Uničov* [online]. 2013- 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele-vz.cz/profile_display_273.html

CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b2>

CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html>

CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b3>

CZECHTRADE. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/verejne-zakazky-opu-4643.html#b4>

ČERVENKOVÁ, Barbora. Problémem elektronizace veřejných zakázek je nestálá právní úprava a střídání vlád. In: *ProByznys.info* [online]. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://probyznysinfo.ihned.cz/zakazky-a-dotace-verejne-zakazky/c1-62916030-problemem-elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad%20elektronizace-verejnych-zakazek-je-nestala-pravni-uprava-a-stridani-vlad>

EPRAVO.CZ. *Rozhodnutí ÚOHS, sp. zn.: ÚOHS-S110/2011/VZ-10072/2011/520/Jma* [online]. 2011 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/mimoradne-nizka-nabidkova-cena-k-verejne-zakazce-84688.html>

E-ZAK. *Elektronická aukce* [online]. 2011 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.ezak.cz/elektronicka-aukce>

INFORMAČNÍ SYSTÉM O VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH. *Profil zadavatele* [online]. 2012 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <http://www.isvz.cz/ISVZ/VZ/ProfilyZadavatelu.aspx>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Portál o veřejných zakázkách a koncesích* [online]. 2013 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.portal->

[vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/Otazky-a-odpovedi/CAST-DRUHA-Zadavaci-rizeni-%28%C2%A721-%C2%A785%29?page=23#CatName](http://www.vz.cz/cs/Spoluprace-a-vymena-informaci/Info-forum/Otazky-a-odpovedi/CAST-DRUHA-Zadavaci-rizeni-%28%C2%A721-%C2%A785%29?page=23#CatName)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Metodika hodnocení veřejných zakázek*. Praha, 2012. Dostupné z: <http://www.komora.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=8260>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Portál o veřejných zakázkách a koncesích: Elektronické zadávání veřejných zakázek* [online]. 2011 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.portal-vz.cz/cs/Jak-na-zadavani-verejnych-zakazek/Elektronicke-zadavani-verejnych-zakazek>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Transparentní zákon o veřejných zakázkách začíná platit* [online]. 2012 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2012/Transparentni-zakon-o-verejnych-zakazkach-zacina-p>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Věstník veřejných zakázek* [online]. 2010 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/en/Form/Display/106635>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Věstník veřejných zakázek* [online]. 2011 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.vestnikverejnychzakazek.cz/en/Form/Display/116210>

OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST. *Nejčastější chyby zadavatelů při zadávání veřejných zakázek* [online]. 2013 [cit. 2015-04-26]. Dostupné z: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:0TqS9rehYcIJ:www.opvk.cz/filemanager/files/file.php%3Ffile%3D31912+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

PROFILZADAVATELE. *Profil zadavatele veřejné zakázky* [online]. 2010- 2015 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: <https://www.profilzadavatele.cz/>

Rozhodnutí ÚOHS č. j. S107/2008/VZ-397/2009/530/JVa ze dne 28.2.2009. In: *Sbírky rozhodnutí*. 2009. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-7835.html>

Rozhodnutí ÚOHS č. j. S214/2008/VZ-18370/2008/510/Od ze dne 22.1.2009. In: *Sbírky rozhodnutí*. 2009. Dostupné z: <http://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-7789.html>

Rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci uveřejněném pod SJS 490/1999. In: *Sbírky rozhodnutí*. 1999. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky/sbirky-rozhodnuti/detail-2519.html>

ROZHODOVACÍ PROCESY. *Metody stanovení vah kritérií* [online]. 2011 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <http://www.rozhodovaciproceny.cz/vickriterialni-rozhodovani/2-1-metody-stanoveni-vah-kriterii.html>

Směrnice S/03/2014 k zadávání zakázek hrazených z finančních prostředků Města Uničova. In: *Právní předpisy Města Uničova*. 2014. Dostupné z: <http://www.unicov.cz/smernice/ds-1087/p1=13448>

ŠILHÁNEK, Michal. EPRAVO.CZ. *Hodnotící kritéria výběrových řízení* [online]. 2012 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/k-hodnoticim-kriteriim-vyberovych-rizeni-85384.html>

ŠILHÁNEK, Michal. EPRAVO.CZ. *Mimořádně nízká nabídková cena k veřejné zakázce* [online]. 2012 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/mimoradne-nizka-nabidkova-cena-k-verejne-zakazce-84688.html>

ŠNÍDL, Vladimír. EKONOM. *Elektronické aukce jsou často jen divadlo O tom, že někteří zadavatelé aukce manipulují, jak popsala* [online]. 2012 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-57222630-elektronicke-aukce-jsou-casto-jen-divadlo>

UNICOV.CZ. *Rozpočet a ekonomika města* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.unicov.cz/rozpocet-a-ekonomika-mesta/ds-1048/p1=13444>

UNICOV.CZ. *Výroční zpráva Městského úřadu Uničov za rok 2011* [online]. 2013- 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z: https://www.profilzadavatele-vz.cz/profile_display_273.html

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE. *Zadávání veřejných zakázek a zakázané dohody dodavatelů* [online]. 2012 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z:

<https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

VSECHNYZAKAZKY.CZ. *Město Uničov* [online]. 2015 [cit. 2015-04-23]. Dostupné z:
http://www.vsechnyzakazky.cz/zadavatel/detail/125921/Mesto-Unicov#charts_vse

PRÁVNÍ DOKUMENTY

Zákon č. 137/ 2006 Sb. o veřejných zakázkách ve znění pozdějších předpisů.

Sbírky rozhodnutí ÚOHS

Směrnice S/03/2014 k zadávání zakázek hrazených z finančních prostředků Města Uničova.

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
Kč	Koruna česká
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
Např.	například
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
VZ	Veřejná zakázka
ZVZ	Zákon o veřejných zakázkách

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 24. dubna 2015.

Bc. Lukáš Doubrava